Камуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

№ 186 (5019)
ЖНІЎНЯ
22
СЕРАДА
1934 г.
Год выдання XVIII

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

СЕННЯ Ў НУМАРЫ

СОВЕЦКАЯ ЛІТАРАТУРА—САМАЯ ІДЭЙНАЯ, САМАЯ ПЕРАДАВАЯ ЛІТАРАТУРА Ў СВЕЦЕ—ПРАМОВА ТАВ. А. А. ЖДАНАВА НА ПЕРШЫМ УСЕСАЮЗНЫМ З'ЕЗДЗЕ СОВЕЦКІХ ПІСЬМЕННІКАЎ.

АРТЫКУЛЫ: ПЕРАДАВЫ—ЗАБЯСПЕЧЫМ ПРАМЫСЛОВАСЦЬ І ПРАЦОЎНЫХ АПАЛАМ; ПАЛЯШЧУК, Г. ВАКСМАН—ЧАМУ ГОМЕЛЬСКІ РАЁН АДСТАЕ Ў КАЛЕКТЫВІЗАЦЫІ.

АГЛЯД ДРУКУ—РАЗНАВІДНАСЦЬ БЮРАКРАТЫЧНЫХ АДНОСІН ДА ПІСЕМ ПРАЦОЎНЫХ.

ПІСЬМЫ РАБОЧЫХ І КАЛГАСНІКАЎ.

ЗА РУБЯЖОМ: «ПЛЕБІСЦЫТ» У АЦЭНЦЫ АНГЛІЙСКАГА ДРУКУ; ВАКОЛ ПАДЗЕЙ У МАНЧЖУРЫІ. ПЕРАСЦЯРОГА БЕЛАЭМІГРАНТАМ У ТУРЦЫІ; АЎСТРЫЙСКІ КАНЦЛЕР ШУШНІГ ПРЫБЫЎ У ІТАЛІЮ

ЗАБЯСПЕЧЫМ ПРАМЫСЛОВАСЦЬ І ПРАЦОЎНЫХ АПАЛАМ

Чэрвеньскі пленум ЦК КП(б)Б даў разгорнутую праграму барацьбы за своечасовае забеспячэнне прамысловасці і рабочых цэнтраў апалам. Нельга забыць урокі мінулых год, калі з-за агіднай работы асобных кіраўнікоў лясных і партыйных арганізацый у самы напружаны час работы прамысловасць не была забяспечана дастатковай колькасцю апалу. Буйнейшыя прадпрыемствы Беларусі, як шкляны завод імя Сталіна, Сельмаш, завод «Большэвік» (Менск) і іншыя, працавалі з перабоямі з-за адсутнасці апалу. Ды хіба толькі прамысловасць мела вялікія перабоі, хіба рабочыя цэнтры не мелі буйных перабояў у снабжэнні працоўных дровамі?

Тав. ГІКАЛО ў сваім дакладзе на XV з'ездзе КП(б)Б сказаў: «Апал—гэта найбольш напружаны ўчастак нашай работы. Трэба проста сказаць: нашы арганізацыі ў Менску і ў Гомелі, і ў Віцебску, і ў Магілеве прамаргалі з апалам, не скарысталі летні перыяд, калі трэба было загатовіць і перавезці апал. А зараз з усіх бакоў нясуцца крыкі: не хапае апалу, няма вагонаў, апал не падвозіцца. І ясна само сабой — раз прамаргалі летам, цяпер трудней упушчанае нагнаць».

Кіраўнікі лясных арганізацый, многія райкомы і райвыканкомы не зрабілі практычных вывадаў пасля дырэктыў ЦК КП(б)Б і СНК БССР, аб своечасовым і поўным забеспячэнні пролетарскіх гарадоў дровамі.

Возьмем загатоўку і вывазку дроў. Тут мы маем глыбокі прарыў. У трэцім квартале загатоўлена дроў 102 тыс. кубаметраў пры плане ў 423 тыс., вывезена 150 тыс. кбм. пры плане ў 417 тыс.

Тэмпы загатовак і вывазкі дроў з кожным днём усё больш паніжаюцца. Калі ў апошнюю дэкаду ліпеня па трэсту Лесбела было загатоўлена 25 тыс. раўметраў, а вывезена 24.600, то ў першай дэкадзе жніўня загатоўлена 7.900 і вывезена 12.600 раўметраў. Гэтыя лічбы гавораць самі за сябе.

Дырэктар Быхаўскага леспрамгаса Кезік і яго намеснік Раскін з месяца ў месяц зрываюць план загатоўкі і вывазкі дроў. Даволі сказаць, што за трэці квартал леспрамгас выканаў план па загатоўцы на 5 проц., па вывазцы на 7 проц. Аналагічнае становішча і ў Бярэзінскім леспрамгасе (дырэктар ЭЛЬПЕРЫН). Па загатоўцы дроў план трэцяга квартала выканан на 4,5 проц., а па вывазцы—на 10,9 проц.

Не лепшае становішча і ў Бабруйскім леспрамгасе (дырэктар Агранові́ч), дзе план выканан па вывазцы дроў толькі на 17,5 проц. 100 тыс. кубаметраў дроў, загатоўленых у мінулыя гады, яшчэ не вывезены з лясоў. Не вывезена таксама больш 300 тысяч кубаметраў дроў, загатоўленых ў гэтым годзе.

Такое становішча з загатоўкамі і вывазкай дроў у рашаючых леспрамгасах.

Ці ёсць якое-небудзь апраўданне прарыву? Няма і не можа быць. Беларускія лясныя арганізацыі і кожны леспрамгас паасобку маюць усе магчымасці (транспарт, рабочую сілу), каб выканаць дзяржаўны план па забеспячэнню гарадоў апалам.

Там, дзе кіраўнікі леспрамгасаў, партыйныя арганізацыі зразумелі, што план лесазагатовак і вывазкі адыгрывае рашаючае значэнне ў народнай гаспадарцы, мы маем добрыя рэзультаты. Возьмем РЭЧЫЦКІ леспрамгас. Ён з месяца ў месяц выконвае план загатоўкі і вывазкі дроў.

План дровазагатовак і вывазкі 1934 г. у колькасці 3 млн. кубаметраў павінен быць выканан ва што-б там ні стала. Работнікі леспрамгасаў, кіраўнікі трэста Лесбела павінны зразумець, што яны нясуць велізарную адказнасць перад партыяй і ўрадам за своечасовае і поўнае забеспячэнне дровамі прамысловасці і рабочых цэнтраў. Партыя будзе жорстка караць тых людзей, якія будуць зрываць выкананне яе рашэнняў.

Змагацца за дровазагатоўкі і вывазку — гэта значыць перанесці цэнтр цяжару ў лес, на заводскі транспарт, арганізаваць і разгарнуць соцыялістычнае спаборніцтва сярод лесарубаў і возчыкаў за павелічэнне тэмпаў загатоўкі і вывазкі дроў. Кіраўнікі леспрамгасаў павінны не толькі фармальна заключыць дагавор з калгасам на рабочую сілу, але забяспечыць, каб рабочая сіла працавала ў лесе, каб не было цякучасці.

Райкомы і райвыканкомы павінны на справе забяспечыць выкананне дырэктывы партыі і ўрада аб выкананні плана загатовак і вывазкі дроў, гэта значыць штодзённа кантраляваць і кіраваць леспрамгасамі.

Другі этап барацьбы за забеспячэння гарадоў дровамі—гэта вывазка з глыбінных і пагрузачных пунктаў. Тут мы маем недапушчальнае адставанне. «Звязда» ўжо ўказвала, што сплаўныя арганізацыі Беларусі дрэнна спраўляюцца з перавозкай дроў. Гадавы план перавозак выканан на 50 проц. Днепра-Дзвінскае параходства выканала план перавозак на 47 проц.

Буйнейшыя цэнтры Беларусі (Гомель, Магілеў, Віцебск, Менск) не забяспечаны апалам. Гомельскі гарадскі совет нічога не робіць, каб палепшыць становішча з вывазкай дроў. З гэтым трэба пакончыць. Гаркомы і горсоветы павінны ўстанавіць дакладны ўлік паступлення дроў, мабілізаваць аўтагужавы транспарт для перавозкі дроў у гарады.

Да гэтага часу райпрофсоветы не лічаць сваім доўгам штодзённа клапаціцца, каб рабочыя былі забяспечаны дровамі.

У гэтым годзе тарфяная прамысловасць пад кіраўніцтвам ЦК КП(б)Б і СНК дасягнула буйных поспехаў. Упершыню ў гісторыі Белторф, Наркомлегпром выканалі датэрмінова план торфаздабычы. Аднак, кіраўнікі (асабліва Белторфа) не пераключылі галоўную ўвагу на сушку торфу. Даволі сказаць, што па Белторфу высушана толькі 48 ПРОЦ. здабытага торфу. Аналагічнае становішча і ў другіх наркаматах. Нарастае яўная пагроза, што сотні тысяч тон торфу будуць нявысушанымі і прамысловасць астанецца без апалу.

Баявая задача кіраўнікоў тарфяной прамысловасці, лясных арганізацый, райкомаў і райвыканкомаў—выканаць дырэктывы партыі і ўрада, своечасова забяспечыць прамысловасць і пролетарскія цэнтры торфам і дровамі.

ПА ПРЫКЛАДУ МЕНСКАГА І АРШАНСКАГА РАЁНАЎ ЗМАГАЦЦА ЗА ДАТЭРМІНОВАЕ ВЫКАНАННЕ ЗБОЖЖАПАСТАВАК

МЕНСКІ РАЁН ПОЎНАСЦЮ ВЫКАНАЎ ГАДАВЫ ПЛАН ХЛЕБАПАСТАВАК

Гадавы план хлебапаставак дзяржаве па калгасна-сялянскаму сектару, соўгасах і калгасах Менскі раён выканаў поўнасцю.

Поўнасцю выканан план натураплаты за ліпень і жнівень.

Калгасы выканалі поўнасцю план загатовак ільнасемя, паводле кантрактацыйных дагавароў.

Райпаўкамзаг СНК ТУРЭЦКІ

РАГАЧОЎСКАЯ МТС ВЫКАНАЛА ГАДАВОЕ ЗАДАННЕ ПА НАТУРАПЛАЦЕ

Следам за выкананнем плана дзяржаўных паставак калгасы Рагачоўскай МТС на 21 жніўня выканалі гадавое заданне па натураплаце. Забяспечваем выкананне плана дзяржпаставак кожнай аднаасобнай гаспадаркай і паспяховае завяршэнне ўсяго сельскагаспадарчага года.

Начальнік палітаддзела МТС ВАЙМАН.

Сакратар РК КП(б)Б ГЕЎРАСЕЎ.

Старшыня РВК ЗЯЛЁНКА.

Дырэктар МТС КУДЗЯН.

Упаўкамзаг ПАНАМАРОЎ.

КРУПСКІЯ ІЛЬНАЗАВОДЫ НЕ ГАТОВЫ ДА АПРАЦОЎКІ ТРАСТЫ

Крупскія ільназаводы зусім не падрыхтаваліся да апрацоўкі новай трасты. Буйнейшы ў раёне крупскі ільназавод павінен у гэтым годзе апрацаваць 600 тон трасты. Але ён зусім не падрыхтаваўся да гэтай работы. На заводзе ляжыць звыш 250 тон старой трасты, якая не апрацоўваецца і гніе ў грудах. Толькі за апошні час згніло 60 тон трасты, якая звезена і кінута ў рэчку.

Завод працуе з вялікімі перабоямі і апрацоўвае ў дзень у сярэднім не больш 1,5 тоны. Пры такіх «тэмпах» заводу хопіць старой трасты на 5 месяцаў, а на завод ужо паступаюць заяўкі ад калгасаў аб прыёмцы трасты гэтага года.

Завод павінен быў сілаю калгасаў апрацаваць уручную 200 тон трасты. Ні адзін дагавор з калгасамі не выканан. Усяго апрацавана ўручную 35 тон, 25 раздана калгасам, а якім—самі кіраўнікі завода не ведаюць, бо ўлік не вядзецца.

Ільназавод не забяспечан рабочай сілай—патрэбны 60 рабочых, а ёсць толькі 33. З кожным днём павялічваецца цякучасць. Калгасы «Ленінец», «Полымя» і іншыя, якія павінны па дагаварах дастаўляць заводу рабочую сілу, кожны дзень мяняюць склад адыходнікаў, у выніку чаго на заводзе часта псуюцца варштаты і абсталяванне.

Не хапае двух сартоўшчыкаў і аднаго ўкладчыка, але заводакіраўніцтва нічога не зрабіла, каб забяспечыць завод кваліфікаванай рабочай сілай.

Раённае кіраўніцтва палец аб палец не ўдарыла, каб дапамагчы заводу. Больш таго, старшыня РВК тав. Скараход адмовіўся да канца ўборкі забяспечваць завод рабочай сілай. Сігналы выязной рэдакцыі «Звязды» аб дрэннай падрыхтоўцы крупскага ільназавода да прыёмкі і апрацоўкі новай трасты нават не абгаварваліся ні райкомам, ні райвыканкомам.

А прарыў на заводах з кожным днём паглыбляецца.

ГЕРЦОВІЧ
ДАЛЕЦКІ

ЗДАТЧЫКІ ШУКАЮЦЬ ПРЫЕМАЧНЫЯ ПУНКТЫ

Дзесяткі перадавых калгасаў Мсціслаўскага раёна закончылі церабленне і абмалот ільну. Адпачасова разгарнулася здача ільнанасення дзяржаве.

Аднак, калгасы яшчэ не ведаюць, на якія пункты ім трэба везці ільнанасенне. Заготзярно не прымацавала калгасы да адпаведных прыёмачных пунктаў. У выніку — калгасныя падводы цягнуцца за дзесяткі кілометраў з ільнанасеннем на пункты, а там яго не хочуць прымаць.

Калгас «Сталінскі прыліў», Татаршчынскага сельсовета, прывёз на пункт 31 пуд ільнанасення. Але на пункце яму заявілі, што трэба везці на Хадосаўскі пункт за 18 кілометраў ад першага.

У калгасе імя Чарвякова ёсць 100 цэнтнераў селекцыйнага ільну. Але чыноўнікі з Мсціслаўскай МТС ужо зараз папярэджваюць калгас, каб не прывозіў ільнанасенне, бо яго ўсёроўна не прымуць. Прыёмачнага пункта яшчэ няма — прыёмшчык толькі на днях паехаў на курсы.

На двары МТС ёсць адзін склад, але ён яшчэ нават не прадэзінфектаваны.

БЕРМАН.

АД РЭДАКЦЫІ:

«Звязда» ўжо сігналізавала на прыкладзе Сяно, што загатоўчы апарат зусім не падрыхтаваўся да прыёмкі ільнапрадукцыі, што нейчая галавацяпская шкодніцкая рука ўгнала прыёмшчыкаў, у той час калі ўжо загатоўкі пачаліся, на нейкія курсы. Цяпер у наяўнасці сігнал з Мсціслава. Калі-ж Белзаготлён спыніць гэту злачынную вакханалію і забяспечыць прыём ільнапрадукцыі на сваіх складах?

АНТЫДЗЯРЖАЎНЫЯ ТЭНДЭНЦЫІ Ў ШКЛОЎСКІМ РАЁНЕ

Пад уплывам кулацкай агітацыі ў радзе калгасаў Шклоўскага раёна першы абмалот размяркоўваецца не па працаднях, а па душах. У Ардацкім сельсовеце размеркавалі першы абмалот калгасы імя Свярдлова (старшыня Кісялеў), «Чырвоныя рэчкі» (старшыня калгаса Шляхтаў). Гэты калгас атрымаў з першага абмалоту 1533 кіло. Дзяржаве здана толькі 644 кіло, а астатняе размеркавана паміж калгаснікамі па кулацкаму прынцыпу — па душах. Такое-ж становішча і ў калгасах імя Сталіна і імя Дзержынскага.

Усё гэта рабілася на вачах у старшыні сельсовета Аляксеева і сакратара РВК Парфёнава.

Падобныя факты і ў калгасах Сліжаўскага і Александрыйскага сельсоветаў. І тут першы абмалот размеркавалі па колькасці едакоў, паводле кулацкай ураўнілаўкі.

СІКОРЫН.

РАННЯЕ ЗЯБЛІВА ПАВЫШАЕ ЎРАДЖАЙ

Ранняе зябліва—адзін з рашаючых сродкаў барацьбы за высокі ўраджай. І гэта зусім правільна. На вопыце мінулага года мы наглядна пераканаліся, што ранняе зябліва дае значна большы ўраджай у параўнанні з познім і амаль падвойвае яго ў параўнанні з веснавым ворывам. У мінулым годзе мы толькі пачалі падымаць пад зябліва. Зараз-жа пасля звозкі снапоў з поля, уборка была яшчэ ў поўным разгары, калі мы ўжо аралі пад зяб.

Як мы гэтага дабіліся? Вельмі проста. Абмеркавалі на праўленні гэта пытанне і рашылі падняць пад ранняе зябліва ў жніўні не менш 25 гектараў жытнішча. Кожная брыгада штодзённа пасылала на зябліва па дзве пары коней. Праўда, 25 гектараў—плошча мізэрная, але для першага разу мы лічылі яе дастатковай. Калі-ж убачылі, што ўраджай на раннім зябліве атрымаўся лепшы, дык павялічылі плошчу пад ранняе зябліва ў два разы. На 15 жніўня мы паднялі ўжо 27 гектараў, а да 1 верасня павінны падняць астатнюю плошчу.

Які-ж ураджай на раннім, познім зябліве і веснавым ворыве мы атрымалі? Возьмем авёс. Гэта культура, як вядома, любіць добраапрацаваную і не засмечаную вільготную глебу. Ранняе зябліва якраз і робіць глебу такой. Вось чаму гектар аўса на раннім зябліве даў нам 12-13 цнт., на позным толькі 9-10 цнт., а там, дзе апрацоўвалася зямля пад авёс вясной, ураджай склаў усяго 7-8 цнт. Такі-ж малюнак і з ураджаем бульбы. На раннім зябліве мы думаем атрымаць з гектара па 110-120 цнт., на позным—90-100 цнт., а на веснавым—70-80 цнт.

На аснове гэтых даных мы прышлі да вываду, што пад ранняе зябліва трэба ўзнімаць як можна больш плошчы і наогул не пакідаць ніводнага гектара неўзаранай зямлі на зіму.

Старшыня калгаса «Чырвоны барэц», Петрыкоўскага раёна
ФОНЗІВА СЦЯПАН.

РАЗГЛЯДАЮЦЬ МТС, ЯК ПРАКАТНЫ ПУНКТ

Калгасы Пухавіцкай МТС, цягнуліся ў хвасце астатніх калгасаў раёна ў час разгару ўборачнай. Не лепш і зараз, у час хлебапаставак. Калгасы МТС здалі дзяржаве менш чым калгасы, не абслугоўваемыя МТС.

Гэта адставанне вынік таго, што кіраўніцтва МТС у асобе дырэктара т. Міроненка схільна разглядаць ролю МТС, як пракатны пункт, а не як арганізатара калгаснай вытворчасці.

Звернемся да фактаў. 10 жніўня малатарнямі МТС абмалочана ў 35 калгасах 802 тоны збожжавых.

На гэтае-ж чысло здана дзяржаве ўсімі 81 калгасам 171 тона збожжа. Разрыў паміж малацьбой і хлебаздачай яскравы. Віноўнікам гэтага разрыву з'яўляецца само кіраўніцтва МТС. Яно не вядзе рашучай барацьбы з антыдзяржаўнымі тэндэнцыямі. Наадварот, МТС дапамагае асяданню хлеба ў калгасных амбарах.

Паўстае пытанне: чаму адстаюць калгасы МТС? Дырэктар Міроненка зусім спакойна параіў... запытацца ў старшынь калгасаў. «Гэта не наша справа, — гаворыць ён: — наша справа толькі абмалаціць». Такой-жа думкі прытрымліваецца дырэктар і ў адносінах якасці здаваемага зярна. Дырэктар, а таксама памочнік начальніка палітаддзела па комсамолу тав. Лівіцін, ні ў якой ступені не лічаць адказнымі работнікаў МТС, працуючых пры малатарнях за адпраўку дзяржаве якаснага збожжа.

МТС зусім не цікавіцца ходам хлебапаставак. У МТС адзін клопат: не дапусціць малацьбы ў калгасах коннымі малатарнямі. Увесь ураджай яна хоча абмалаціць сваімі малатарнямі, хоць-бы гэта і выклікала затрымку хлебаздачы.

На малацьбе працуюць 22 поўскладаныя малатарні. Для кожнай з іх устаноўлена норма ў змену 7.5 тон. Але акрамя ўстанаўлення норм нічога не зроблена. Першыя дні малатарні зусім не працавалі—рамантаваліся каля спірт. Тэхнічныя прастоі, паломкі малатарань і выхад са строю трактароў — масавая з'ява. Адпачасова няма сістэматычнага кантролю за выкананнем заданняў малатарнямі. У рэзультаце ўсяго гэтага малатарня дае ў змену не больш 4 тон. Вытворчая магутнасць малатарні выкарыстоўваецца не больш чым на 25 проц.

Выязная рэдакцыя «ЗВЯЗДЫ» ў Пухавіцкім раёне.

ВЫДАЧА АВАНСАЎ УЗМАЦНІЛА ПРАЦОЎНУЮ ДЫСЦЫПЛІНУ

(Ад гомельскага карэспандэнта «Звязды»)

Па раёну ў асноўным паспяхова праходзіць хлебаздача дзяржаве. Ёсць ужо сельсоветы, калгасы, якія поўнасцю выканалі план хлебапаставак. Прудкоўскі сельсовет, калгас «Шлях да соцыялізма», калгас імя Леніна, Пакалюбіцкага сельсовета і рад іншых.

У калгасах зараз арганізавана выдача авансаў. Ужо пры выдачы авансаў відаць рэзультаты ўдарнай калгаснай работы. Так, у калгасе «Шлях да соцыялізма» (Прудкоўскі сельсовет) авансаваным калгаснікам прыпадае па 1 кіло жыта, 800 грам пшаніцы, 150 грам ячменю. Калгаснік Рычкоў Раман з жонкай на свае працадні да 1 жніўня атрымаў авансам 331 кіло жыта, 264 кіло пшаніцы і 40 кіло ячменю. Цімашкоў Пётра 309 кіло жыта, 250 кіло пшаніцы. Грыцаў Сцяпан на аднаго працаздольнага 185 кіло жыта, 148 кіло пшаніцы і 23 кіло ячменю. Паводле папярэдніх падлікаў усяго на працадзень калгаснікі атрымаюць больш 4 кіло збожжавых і кілограм па 10 бульбы.

Амаль такі-ж малюнак і ў калгасе імя Леніна (Пакалюбіцкі сельсовет). Авансам на працадзень выдаюць па кіло жыта і поўкіло пшаніцы. Калгаснік Дзяткоў Самуіл (тры працаздольных) атрымаў 513.48 кіло жыта, 257 кіло пшаніцы. Шмупляков Пётр (3 працаздольных) 410 кіло жыта, 205 кіло пшаніцы. Калгаснік Андрэй Казубакоў, які толькі зімой уступіў у калгас, зараз атрымаў авансам на працадні 27 пудоў жыта і 13 пудоў пшаніцы. Гэты самы калгаснік, будучы аднаасобнікам, меў усяго 20-25 пудоў жыта на ўвесь год.

Выдача авансаў значна ўзмацніла працоўную дысцыпліну і ўзняла настрой калгаснікаў. Заслугоўвае ўвагі вопыт калгаса імя Леніна. Ён зараз наладжвае справаздачу праўлення калгаса перад аднаасобнікамі з жывой ілюстрацыяй рэзультатаў калгаснай работы. Чакаецца значны прыліў у калгас (каля 20 гаспадарак). Прыходзіцца адзначыць, што гарзо яшчэ не арганізаваў аператыўнага кіраўніцтва і праверку правільнасці ў выдачы авансаў.

ПАЛЯШЧУК.

ЯК УПАЎНАВАЖАНЫ КРАЎЧАНКА ХАЦЕЎ АБМАНУЦЬ ДЗЯРЖАВУ

Старшыня калгаса «Перадавік» ЦАГЕЛЬНІКАЎ быў у затрудненні. У яго ёсць 6 вазоў мокрага, гнілога сена. Сабе пакінуць не хочацца. Здаць дзяржаве? Старшыня загадзя ўпэўнен, што на загатоўчым пункце такога сена не прымуць. Што рабіць?

На дапамогу прыйшоў упаўнаважаны Чавускага РК і РВК па Халмоўскаму сельсовету КРАЎЧАНКА.

— Вязі на пункт,—сказаў ён Цагельнікаву.

Старшыня недаверліва пагледзеў у сур'ёзны і строгі твар упаўнаважанага і ціха прагаварыў:

— Не прымуць, таварыш Краўчанка.

— Прымуць. Я кажу, што прымуць, значыць прымуць...

Праз дзесяць хвілін упаўнаважаны Краўчанка, старшыня калгаса Цагельнікаў і член праўлення Носараў падпісвалі акт, у якім «камісія» запэўняе, што «з лепшага (!!?) сена накладзена шэсць вазоў для адпраўкі на ст. Рэста на загатоўчы пункт для выканання сенапаставак, якое павінны без адпраўкі (назад—С. Г.) прыняць».

Але адным гэтым актам Краўчанка не задаволіўся: а раптам на пункце акажацца ўпарты загадчык, які, не гледзячы на акт, усё-ж не захоча прыняць сена. І на ўсякі выпадак Краўчанка напісаў яшчэ адну паперку:

«Загадчыку пункта Заготсена пры станцыі Рэста. ПРАПАНУЕЦЦА пад вашу асабістую адказнасць прывезенае сена з калгаса «Перадавік», Халмоўскага сельсовета, НЕ АДПРАЎЛЯЦЬ НАЗАД у калгас, у сувязі з тым, што адбіраецца лепшае сена для здачы паставак. Адпраўка сена (незаконная—С. Г.) з пункта зрывае раённы план сенапаставак.

Упаўнаважаны РК і РВК КРАЎЧАНКА».

На пункце ўсё-ж сена не прынялі. Загадчык сапраўды аказаўся «ўпартым». Не баючыся «асабістай адказнасці», ён адмовіўся прыняць удзел у ашуканні дзяржавы і не выканаў «загад» упаўнаважанага. Ён у сваю чаргу арганізаваў камісію, якая агледзела сена і таксама склала акт. У ім даецца правільная ацэнка не толькі якасці сена, але і дзейнасці Краўчанкі.

«Прадстаўнік РК і РВК тав. Краўчанка», пішацца ў акце, «пайшоў па шляху прымірэнцтва да антыдзяржаўнай дзейнасці калгаса «Перадавік» і прымушаў пункт Рэста прыняць сена па вільготнасці 19 проц., пагніўшае ад дажджу і засмечанае да 18 проц. сіўцом-бабоўнікам, мохам і інш., якое камітэтам загатовак катэгарычна забаронена прымаць».

Усё, здаецца, ясна. Застаецца толькі запытаць у чавускага РК КП(б)Б і РВК: ці не пара ўбраць з сельсовета чалавека, які, з мандатам упаўнаважанага РК і РВК у руках, выконвае па сутнасці ролю ўпаўнаважанага класавага ворага.

І не толькі ўбраць, але і прыцягнуць да суровай адказнасці.

С. ГАЛКІН.

УСЕСАЮЗНЫ З'ЕЗД ПІСЬМЕННІКАЎ

ДАКЛАД ТАВ. КЛІМКОВІЧА

Вячэрняе пасяджэнне 19 жніўня адкрылася дакладам старшыні саюза пісьменнікаў БССР т. Клімковіча.

— Беларуская літаратура,—гаворыць т. Клімковіч,—ёсць частка совецкай літаратуры. У брацкім саюзе народаў СССР Беларусь нязмерна вырасла як эканамічна, так і культурна. Чым была Беларусь да рэволюцыі, чым яна стала зараз, можна добра прасачыць па мастацкіх творах, напісаных беларускімі пісьменнікамі.

Тав. Клімковіч цытуе старэйшага пісьменніка Беларусі Янку Купалу, які зараз адлюстроўвае ў сваёй творчасці героіку соцыялістычнага будаўніцтва. Ён гаворыць аб Якубе Коласе, яркім прадстаўніку совецкай беларускай літаратуры.

Многія беларускія паэты, празаікі,—прадаўжае т. Клімковіч,—апявалі балоты, грэблі, рамантызавалі адсталасць, бескультур'е.

Стаўка на хутар, на кулака знайшла сваё адлюстраванне ў «Падарожжы на новую зямлю» Зарэцкага, ідэалізацыя багацеяў у першай часці «Язэпа Крушынскага» Бядулі. Гэта па сутнасці справы была прапаганда асобнага шляху развіцця Беларусі, рознага ад другіх саюзных рэспублік.

Літаратурная агентура буржуазных нацыяналістаў была разгромлена. Пролетарская рэволюцыя выхавала рад маладых пісьменнікаў—рабочых і сялян, прайшоўшых школу грамадзянскай вайны. Іх творчасць была пастаўлена на службу рабочаму класу. Сярод іх неабходна адзначыць роданачальніка беларускай пролетарскай літаратуры комуніста-паэта Міхася Чарота.

Александровіч, Лынькоў, Мурашка—вось пролетарскія паэты і пісьменнікі, якія разам з партыяй зброяй мастацкага слова павялі барацьбу з нацыяналістамі ў літаратуры. Яны дапамаглі партыі выкрыць, раззброіць ворага, стварыць новую сапраўды совецкую беларускую літаратуру.

Міхась Чарот збіў рамантычны арэол з беларускай старасветчыны. Яго творы, прысвечаныя сёнешняй Беларусі, знайшлі самы шырокі водгук сярод пролетарска-калгасных чытачоў, ён стаў іх любімым пісьменнікам. Поспехі апошніх год бясспрэчны, беларуская літаратура толькі за апошнія два гады дала 25 буйных мастацкіх твораў, якія сведчаць аб росце пісьменнікаў як у мастацкіх, так і ў ідэйных адносінах. І ўсё-ж беларуская літаратура адстае. Яна яшчэ не стаіць на вышыні тых задач, якія партыя і пролетарская грамадскасць ставяць перад ёй.

Але мы ведаем,—гаворыць т. Клімковіч,—што гэтыя труднасці ёсць труднасці росту. Мы можам залічыць у жалезны фонд пролетарскай культуры такія творы, як «Напор» Александровіча, «Шоўк» Даўтапольскага», «Канец дружбы» Крапівы, адлюстроўваючыя індустрыялізацыю Совецкай Беларусі. Ідучы па шляху, указанаму партыяй і яе геніяльным правадыром т. Сталіным,—закончвае т. Клімковіч пад апладысменты ўсёй залы,—совецкая літаратура і адзін з яе атрадаў—літаратура Совецкай Беларусі дасягне вяршынь мастацкага майстэрства. (БЕЛТА).

ДЗЕННІК З'ЕЗДА СОВЕЦКІХ ПІСЬМЕННІКАЎ

Ранішняе пасяджэнне 21 жніўня

У ранішнім пасяджэнні з'езда совецкіх пісьменнікаў 21 жніўня пачаліся спрэчкі па дакладу А. М. Горкага, па дакладу С. Маршака—аб дзіцячай літаратуры і па дакладах аб нацыянальных літаратурах. Старшынствуе тав. Паўленка. У спрэчках запісалася звыш 100 чалавек. Першае слова атрымлівае грузінскі пісьменнік тав. Джавахашвілі.

Далей выступаюць т.т. Ф. Гладкоў, Шклоўскі, Фефер, Л. Леонаў і 76-гадовы народны пісьменнік Арменіі тав. Шырванзадзе.

Бурнымі апладысментамі сустракае з'езд з'яўленне на трыбуне нямецкага пісьменніка Вайскопф.

Наступным атрымлівае слова народны паэт Беларусі тав. Якуб Колас. Ён разглядзеў у сваім выступленні ўвесь шлях, пройдзены беларускай літаратурай.

АБ СКАЖЭННЯХ У ВЫКАНАННІ ПАСТАНОВЫ СНК СССР І СОВЕТА ПРАЦЫ І АБАРОНЫ АД 13-V І 25-V 1934 Г. АБ ПЕРАДАЧЫ ТАРГСІНАМ МАГАЗІНАЎ ДЗЯРЖГАНДЛЮ

ПАСТАНОВА УПАЎНАВАЖАНАГА КАМІТЭТА ТАВАРНЫХ ФОНДАЎ І РЭГУЛЯВАННЯ ГАНДЛЮ СОВЕТА ПРАЦЫ І АБАРОНЫ ПА БССР АД 17 ЖНІЎНЯ 1934 Г.

Упаўнаважаны камітэта таварных фондаў і рэгулявання гандлю Совета Працы і Абароны па БССР на аснове паведамлення ўпаўнаважанага камісіі совецкага кантролю пры СНК СССР па БССР т. Іванова адзначае, што Белгандаль і Белкантора Таргсіна не ўлічылі ўсёй важнасці пастановы ўрада СССР аб перадачы Таргсінам магазінаў Белгандлю, Наркамснаб, Таргсін і Белгандаль не арганізавалі належнага нагляду пры перадачы, а, наадварот, як відаць з матэрыялаў упаўнаважанага камісіі совецкага кантролю, дапусцілі рад скажэнняў, а іменна:

а) выпадкі перадачы тавараў на месцах камісіямі без удзелу работнікаў фінорганаў;

б) у актах перадачы тавараў не ўказваліся сарты, артыкул і інш. адзнакі тавараў;

в) наяўнасць фактаў складання актаў на брак і дрэнную якасць тавараў пасля іх прыняцця без удзелу здатчыкаў, што давала магчымасць для розных злоўжыванняў.

Уцэнку гэтых тавараў праводзілі за кошт бюджэта, а не за лік здатчыка, прычым акт па бігосаўскаму аддзяленню Таргсіна быў падпісан прадстаўніком НК Фінансаў БССР т. Фельгіным;

г) факты няправільнай ацэнкі на совецкую валюту раду тавараў у параўнанні з цэнамі Таргсіна на валюту;

д) устанаўленне бягомльскім магазінам Таргсіна ў запатым вылічэнні цэн, не адпавядаючых існуючаму прэйскуранту Таргсіна;

е) злачыннае скарыстанне свайго становішча з боку старшыні камісіі па ўстанаўленню цэн Бермана (прадстаўнік НКФіна), дырэктарам мазырскай канторы Белгандля Агніеўскага і яго намесніка Гізунтэрмана, якія ў мэтах атрымання танных тавараў дапусцілі няправільную расцэнку;

ж) да гэтага часу праведзена перадача ў большасці толькі тавараў без перадачы магазінаў у цэлым (інвентар, актыў, пасіў).

Угледжваючы ў гэтым парушэнні дырэктыў СНК СССР, а таксама, што такая арганізацыя перадачы тавараў дала поўную магчымасць для злоўжыванняў паасобным прадстаўнікам, удзельнічаючым у прыёме тавараў, упаўнаважаны камітэта таварных фондаў пры Совеце Працы і Абароны па БССР пастанаўляе:

1. Абавязаць народнага камісара фінансаў БССР тав. Хацкевіча і народнага камісара снабжэння тав. Гурэвіча адстраніць ад работы ў Наркамфіне і Наркамснабе тт. Бермана, Агніеўскага і Гізунтэрмана, якія не апраўдалі давер'я совецкага ўрада пры выкананні даручнай ім дзяржаўнай работы.

2. Даручыць пракурору рэспублікі даць распараджэнне аб расследаванні ўсіх фактаў скажэння дырэктыў урада СССР пры перадачы магазінаў Таргсіна Белгандлю і прыцягнуць вінаватых да судовай адказнасці.

УПАЎНАВАЖАНЫ КАМІТЭТА ТАВАРНЫХ ФОНДАЎ СОВЕТА ПРАЦЫ І АБАРОНЫ ПА БССР
СТАРШЫНЯ СНК БССР
М. ГАЛАДЗЕД.

СОВЕЦКАЯ ЛІТАРАТУРА—САМАЯ ІДЭЙНАЯ, САМАЯ ПЕРАДАВАЯ ЛІТАРАТУРА У СВЕЦЕ

Прамова тав. А. А. Жданава на першым Усесаюзным з'ездзе совецкіх пісьменнікаў

Таварышы, ад імя Цэнтральнага Камітэта Ўсесаюзнай Комуністычнай партыі (большэвікоў) і Совета Народных Камісараў Саюза Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік дазвольце перадаць першаму з'езду совецкіх пісьменнікаў і ў яго асобе ўсім пісьменнікам нашага Совецкага Саюза на чале з найвялікшым пролетарскім пісьменнікам **Алексеем Максімавічам Горкім** — палкае большэвіцкае прывітанне. **(Бурныя апладысменты).**

Таварышы, ваш з'езд збіраецца ў абстаноўцы, калі асноўныя труднасці, стаяўшыя перад намі на шляху соцыялістычнага будаўніцтва, ужо пераможаны, калі наша краіна завяршыла пабудову фундамента соцыялістычнай эканомікі, што звязана з перамогай палітыкі індустрыялізацыі і будаўніцтва соўгасаў і калгасаў.

Ваш з'езд сабіраецца ў перыяд, калі пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі, пад геніяльным вадзіцельствам нашага вялікага правадыра і настаўніка т. Сталіна **(бурныя апладысменты)** беспаваротна і канчаткова перамог у нашай краіне соцыялістычны ўклад. Паслядоўна ідучы ад этапа да этапа, ад перамогі да перамогі, з агню грамадзянскай вайны да аднаўленчага перыяда і ад аднаўленчага перыяда да соцыялістычнай рэканструкцыі ўсёй народнай гаспадаркі, наша партыя прывяла краіну да перамогі над капіталістычнымі элементамі, выцесніўшы іх з усіх сфер народнай гаспадаркі.

СССР стаў перадавой індустрыяльнай краінай, краінай самага буйнага ў свеце соцыялістычнага земляробства. СССР стаў краінай перадавой соцыялістычнай культуры, краінай, у якой пышным цветам развіваецца і расце наша совецкая культура.

У рэзультаце перамогі соцыялістычнага ўкладу ажыццёўлены ў нашай краіне ліквідацыя паразітычных класаў, ліквідацыя беспрацоўя, ліквідацыя паўперызма ў вёсцы, ліквідацыя гарадскіх трушчоб. Змяніўся ўвесь выгляд Совецкай краіны. Карэнным чынам змянілася сазнанне людзей. «Знатнымі людзьмі» ў нас сталі будаўнікі соцыялізма—рабочыя і калгаснікі.

У шчыльнейшай сувязі з перамогамі соцыялізма ў нашай краіне ідзе ўмацаванне знешняга і ўнутранога становішча Совецкага Саюза, расце яго міжнародная вага і аўтарытэт, расце яго значэнне, як ударнай брыгады сусветнага пролетарыята, як магутнага аплоту надыходзячай сусветнай пролетарскай рэволюцыі.

Тав. Сталін на XVII з'ездзе партыі даў непраўзойдзены, геніяльны аналіз нашых перамог і іх умоў, нашага становішча ў сучасны момант і праграму далейшай работы па завяршэнню пабудовы бяскласавага соцыялістычнага грамадства. Тав. Сталін даў вычарпальны аналіз адсталых участкаў у нашай рабоце і труднасцей, над перамаганнем якіх нястомна, з дня ў дзень змагаецца наша партыя і пад яе кіраўніцтвам мільённыя масы рабочага класа і калгаснага сялянства.

Нам трэба перамагчы ва што-б там ні стала, адставанне такіх важнейшых галін народнай гаспадаркі як чыгуначны і водны транспарт, таваразварот, каляровая металургія.

Нам патрэбна разгарнуць работу па развіццю жывёлагадоўлі,—гэтай адной з важнейшых галін нашай соцыялістычнай сельскай гаспадаркі.

Тав. Сталін да канца ўскрыў карэнні нашых труднасцей і недахопаў. Яны выцякаюць з адставання арганізацыйна практычнай работы ад патрабаванняў палітычнай лініі партыі і запатрабаванняў, высоўваемых ажыццяўленнем другой пяцігодкі. Вось чаму XVII з'ездам партыі ва ўвесь рост пастаўлена задача ўзняцця нашай арганізацыйнай работы на ўзровень тых найвялікшых палітычных задач, якія стаяць перад намі. Партыя пад вадзіцельствам т. Сталіна арганізуе масы на барацьбу за канчатковую ліквідацыю капіталістычных элементаў, за перамаганне перажыткаў капіталізма ў эканоміцы і свядомасці людзей, за завяршэнне тэхнічнай рэканструкцыі народнай гаспадаркі. Перамаганне перажыткаў капіталізма ў свядомасці людзей азначае барацьбу з усякімі астаткамі буржуазных уплываў на пролетарыят, з расхлябанасцю, а ратазействам, з гультайствам, з дробнабуржуазнай распушчанасцю і індывідуалізмам, са рвацкімі і нядобрасумленнымі адносінамі да грамадскай уласнасці.

Мы маем у руках верную зброю для перамагання ўсіх труднасцей, якія стаяць на нашым шляху. Гэтай зброяй з'яўляецца правадзімае ў жыццё нашай партыяй і советамі вялікае і непераможнае вучэнне **Маркса — Энгельса — Леніна—Сталіна.**

Вялікі сцяг Маркса—Энгельса — Леніна—Сталіна перамагае. Іменна перамозе гэтага сцягу мы абавязаны тым, што тут сабраўся першы з'езд совецкіх пісьменнікаў. Не было-б гэтай перамогі, не было-б і вашага з'езда. Такі з'езд як гэты не сабраць нікому акрамя нас—большэвікоў (апладысменты).

Поспехі совецкай літаратуры абумоўлены поспехамі соцыялістычнага будаўніцтва. Рост яе ёсць выражэнне поспехаў і дасягненняў нашага соцыялістычнага ладу. Наша літаратура з'яўляецца самай маладой з усіх літаратур усіх народаў і краін. Разам з тым яна з'яўляецца самай ідэйнай, самай перадавой і самай рэволюцыйнай літаратурай. Няма і ніколі не было літаратуры, акрамя літаратуры совецкай, якая арганізавала-б працоўных і прыгнечаных на барацьбу за канчатковае знішчэнне ўсёй і ўсякай эксплаатацыі і іга наемнага рабства. Няма і не было ніколі літаратуры, якая кладзе ў аснову тэматыкі сваіх твораў жыццё рабочага класа і сялянства і іх барацьбу за соцыялізм. Няма нідзе, ні ў адной краіне ў свеце, літаратуры, якая-б абараняла і адстойвала роўнапраўе працоўных усіх нацый, адстойвала-б роўнапраўе жанчыны. Няма і не можа быць у буржуазнай краіне літаратуры, якая-б паслядоўна разбівала ўсякае невуцтва, усякую містыку, усякую папоўшчыну і чартоўшчыну, як гэта робіць наша літаратура.

Такой перадавой, ідэйнай рэволюцыйнай літаратурай магла стаць і стала ў сапраўднасці толькі совецкая літаратура—плоць ад плоці і косць ад косці нашага соцыялістычнага будаўніцтва (АПЛАДЫСМЕНТЫ).

Совецкія літаратары стварылі ўжо нямала талантлівых твораў, якія правільна і праўдзіва малююць жыццё нашай Совецкай краіны. Ёсць ужо рад імён, якімі мы па праве і можам ганарыцца. Пад кіраўніцтвам партыі, пры чулым штодзенным кіраўніцтве ЦК і нястомнай падтрымцы і дапамозе т. Сталіна, згуртавалася вакол совецкай улады і партыі ўся маса совецкіх літаратараў. І вось у святле поспехаў нашай совецкай літаратуры яшчэ больш і больш рэзка выяўляецца ўся процілегласць паміж нашым ладам—ладам перамогшага соцыялізма і ладам паміраючага, загніваючага капіталізма.

Аб чым пісаць, аб чым марыць, аб якім пафасе можа думаць буржуазны пісьменнік, адкуль запазычваць яму гэты пафас, калі рабочы ў капіталістычных краінах не ўпэўнен у заўтрашнім дні, калі ён не ведае ці будзе ён заўтра працаваць, калі селянін не ведае ці будзе ён заўтра працаваць на сваім кавалку зямлі або будзе вышыблен з каляіны капіталістычным крызісам, калі працоўны інтэлігент не мае работы сёння і не ведае ці атрымае ён яе заўтра.

Аб чым пісаць, аб якім пафасе можа ісці гутарка для буржуазнага пісьменніка, калі свет не сёння-заўтра будзе ўцягнут зноў у прорву новай імперыялістычнай вайны.

Сучаснае становішча буржуазнай літаратуры такое, што яна ўжо не можа стварыць вялікіх твораў. Заняпад і разлажэнне буржуазнай літаратуры, выцякаючыя з заняпаду і загнівання капіталістычнага ладу, прадстаўляюць сабой характэрную рысу, характэрную асаблівасць становішча буржуазнай культуры і буржуазнай літаратуры ў сучасны момант. Адыйшлі беззваротна часы, калі буржуазная літаратура, адлюстроўваючы перамогі буржуазнага ладу над феадалізмам, магла ствараць вялікія творы перыяду росквіту капіталізма. Зараз ідзе ўсеагульнае раздрабленне і тэм, і талантаў, і аўтараў, і герояў.

У смяротным жаху перад пролетарскай рэволюцыяй фашызм расправляецца з цывілізацыяй, вяртаючы людзей да самых жудасных і дзікіх перыядаў чалавечай гісторыі, спальваючы на кастрах і варварскі знішчаючы творы лепшых людзей чалавецтва.

Для заняпаду і загнівання буржуазнай культуры характэрны разгул містыцызма, папоўшчыны, захапленне парнаграфіяй.

«Знатнымі людзьмі» буржуазнай літаратуры, той буржуазнай літаратуры, якая прадала сваё пяро капіталу з'яўляюцца зараз злодзеі, сышчыкі, прастытуткі, хуліганы.

Усё гэта характэрна для той часткі літаратуры, якая прабуе схаваць загніванне буржуазнага ладу, прабуе дарэмна даказаць, што нічога не здарылася, што ўсё ў парадку ў «царстве дацкім» і нішто яшчэ не гніе ў ладзе капіталізма. Больш востра адчуваючыя становішча рэчаў прадстаўнікі буржуазнай літаратуры ахоплены песімізмам, няўпэўненасцю ў заўтрашнім дні, усхваленнем чорнай ночы, апяваннем песімізма як тэорыі і практыкі мастацтва. І толькі невялікая частка—найбольш чэсныя і дальнавідныя пісьменнікі—прабуе знайсці выхад на іншых шляхах, у іншых напрамках, звязаць свой лёс з пролетарыятам і яго рэволюцыйнай барацьбой.

Пролетарыят капіталістычных краін ужо куе армію сваіх літаратараў, сваіх мастакоў—рэволюцыйных пісьменнікаў, прадстаўнікоў якіх мы сёння рады вітаць на першым з'ездзе совецкіх пісьменнікаў. Атрад рэволюцыйных пісьменнікаў у капіталістычных краінах яшчэ невялік, але ён пашыраецца і будзе пашырацца з кожным днём абвастрэння класавай барацьбы, з нарастаннем сіл сусветнай пролетарскай рэволюцыі.

Мы цвёрда верым у тое, што тыя некалькі дзесяткаў замежных таварышоў, якія прысутнічаюць тут, з'яўляюцца ядром і зачаткам магутнай арміі пролетарскіх пісьменнікаў, якую створыць сусветная пролетарская рэволюцыя ў зарубежных краінах. (АПЛАДЫСМЕНТЫ).

Так абстаіць справа ў капіталістычных краінах. Не тое ў нас. Наш совецкі пісьменнік чэрпае матэрыял для сваіх мастацкіх твораў, тэматыку, вобразы, мастацкае слова і мову з жыцця і вопыту людзей Днепрабуда, Магнітабуда. Наш пісьменнік чэрпае свой матэрыял з гераічнай эпапеі чэлюскінцаў, з вопыту нашых калгасаў, з творчай дзейнасці, якая кіпіць ва ўсіх кутках нашай краіны.

У нашай краіне галоўныя героі літаратурнага твору—гэта актыўныя будаўнікі новага жыцця: рабочыя і работніцы, калгаснікі і калгасніцы, партыйцы, гаспадарнікі, інжынеры, комсамольцы, піонеры. Вось асноўныя тыпы і асноўныя героі нашай совецкай літаратуры. Наша літаратура насычана энтузіязмам і гераікай. Яна аптымістычна, прычым аптымістычна не па якому-небудзь заалагічнаму «нутраному» адчуванню. Яна аптымістычна па сутнасці, бо яна з'яўляецца літаратурай узыходзячага класа—пролетарыята,—адзіна прагрэсіўнага і перадавога класа. Наша совецкая літаратура моцна тым, што служыць новаму ідэалу—справе соцыялістычнага будаўніцтва.

Тав. Сталін назваў нашых пісьменнікаў інжынерамі чалавечых душ. Што гэта значыць? Якія абавязкі ўскладае на вас гэта званне?

Гэта значыць, па-першае, **ведаць жыццё**, каб умець яго праўдзіва паказваць у мастацкіх творах, паказваць не схаластычна, не мёртва, не проста як «аб'ектыўную рэальнасць», а паказаць сапраўднасць у яе рэволюцыйным развіцці. Пры гэтым праўдзівасць і гістарычная канкрэтнасць мастацкага паказу павінна спалучацца з задачай ідэйнай перапрацоўкі і выхавання працоўных людзей у духу соцыялізма. Такі метад мастацкай літаратуры і літаратурнай крытыкі ёсць той, што мы называем метадам соцыялістычнага рэалізма.

Наша совецкая літаратура не баіцца абвінавачанняў у тэндэнцыёзнасці. **Так, совецкая літаратура тэндэнцыёзна, бо няма і не можа быць у эпоху класавай барацьбы літаратуры не класавай, не тэндэнцыёзнай, быццам-бы апалітычнай (АПЛАДЫСМЕНТЫ).**

І я думаю, што кожны з совецкіх літаратараў можа сказаць любому тупагаловаму буржуа, любому філістэру, любому буржуазнаму пісьменніку, які будзе таварыць аб тэндэнцыёзнасці нашай літаратуры: **«Так, наша совецкая літаратура тэндэнцыёзна і мы ганарымся яе тэндэнцыёзнасцю, таму што наша тэндэнцыя заключаецца ў тым, каб вызваліць працоўных—усё чалавецтва ад іга капіталістычнага рабства». (Апладысменты).**

Быць інжынерам чалавечых душ—гэта значыць абодвума нагамі стаяць на глебе рэальнага жыцця. А гэта ў сваю чаргу азначае разрыў з рамантызмам старога тыпу, з рамантызмам, які адлюстроўваў НЕ існуючае жыццё і неіснуючых герояў, уводзячы чытача ад супярэчнасцей і прыгнёту жыцця ў свет неадзяйсняльнага, у свет утопій. Для нашай літаратуры, якая абодвума нагамі стаіць на цвёрдай матэрыялістычнай аснове, не можа быць варожа рамантыка, але рамантыка новага тыпу, рамантыка рэволюцыйная.

Мы гаворым, што соцыялістычны рэалізм з'яўляецца асноўным метадам совецкай мастацкай літаратуры і літаратурнай крытыкі, а гэта прадпалагае, што рэволюцыйны рамантызм павінен уваходзіць у літаратурную творчасць, як састаўная частка, бо ўсё жыццё нашай партыі, усё жыццё рабочага класа і яго барацьба заключаецца ў спалучэнні самай суровай, самай цвярозай практычнай работы з найвялікшай гераікай і грандыёзнымі перспектывамі. Наша партыя заўсёды была моцная тым, што яна злучала і злучае сутубую дзелавітасць і практычнасць з шырокай перспектывай, з пастаянным імкненнем наперад, з барацьбой за пабудову комуністычнага грамадства. **Совецкая літаратура павінна ўмець паказаць нашых герояў, павінна ўмець заглянуць у наша заўтра. Гэта не будзе утопіяй, бо наша заўтра падрыхтоўваецца планамернай, свядомай работай ужо сёння.**

Нельга быць інжынерамі чалавечых душ, не ведаючы тэхнікі літаратурнай справы, прычым неабходна заўважыць, што тэхніка пісьменніцкай справы мае цэлы рад спецыфічных асаблівасцей.

Відаў зброі ў вас многа. Совецкая літаратура мае ўсе магчымасці прымяніць гэтыя віды зброі (жанры, стылі, формы і прыёмы літаратурнай творчасці) у іх разнастайнасці і паўнаце, адбіраючы ўсё лепшае, што створана ў гэтай галіне ўсімі папярэднімі эпохамі. З гэтага пункту гледжання аўладанне тэхнікай справы, крытычнае асваенне літаратурнай спадчыны ўсіх эпох прадстаўляе з сябе задачу, без вырашэння якой вы не станеце інжынерамі чалавечых душ.

Таварышы, пролетарыят, як і ў другіх галінах матэрыяльнай і духоўнай культуры, з'яўляецца адзіным наследнікам усяго лепшага, што ёсць у скарбніцы сусветнай літаратуры. Буржуазія разматала літаратурную спадчыну, мы абавязаны яе старанна сабраць, вывучаць і, крытычна асвоіўшы, рухацца наперад.

Быць інжынерамі чалавечых душ—гэта значыць актыўна змагацца за культуру мовы, за якасць твораў. Наша літаратура яшчэ не адпавядае патрабаванням нашай эпохі. Слабасці нашай літаратуры адбіваюць адставанне свядомасці ад эканомікі ад чаго, зразумела, несвабодны і нашы літаратары. Вось чаму нястомная работа над сабой і над сваім ідэйным узбраеннем у духу соцыялізма з'яўляецца той абавязковай умовай, без якой совецкія літаратары не могуць перарабляць свядомасць сваіх чытачоў і тым самым быць інжынерамі чалавечых душ.

Нам патрэбна высокае майстэрства мастацкіх твораў, і ў гэтых адносінах неацаніма дапамога Аляксея Максімавіча Горкага, якую ён аказвае партыі і пролетарыяту ў барацьбе за якасць літаратуры, за культурную мову. (Апладысменты).

І так, совецкія пісьменнікі маюць усе ўмовы для таго, каб даць творы, як гавораць, сугучныя эпосе, даць творы, на якіх-бы вучыліся сучаснікі і якія былі-б гордасцю будучых пакаленняў.

Для совецкай літаратуры створаны ўсе ўмовы для таго, каб яна магла стварыць творы, адпавядаючыя патрабаванням культурна вырасшых мас. Бо толькі наша літаратура мае магчымасць быць так цесна звязанай з чытачамі, з усім жыццём працоўных, як гэта мае месца ў Саюзе Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік. Гэты з'езд з'яўляецца асабліва паказальным. З'езд рыхтавалі не толькі літаратары, з'езд рыхтавала разам з імі ўся краіна. У гэтай падрыхтоўцы ярка сказаліся тая любоў і ўвага, якімі акружаюць совецкіх пісьменнікаў партыя, рабочыя і калгаснае сялянства, тая чуласць і разам з тым патрабоўнасць, якія праяўляюць рабочы клас і калгаснікі да совецкіх літаратараў. Толькі ў нашай краіне літаратура і пісьменнік падняты на такую вышыню.

Арганізуйце-ж работу вашага з'езда і работу Саюза совецкіх пісьменнікаў у далейшым так, каб творчасць пісьменнікаў адпавядала дасягнутым перамогам соцыялізма.

Стварыце тварэнні высокага майстэрства, высокага ідэйнага і мастацкага зместу.

Будзьце актыўнейшымі арганізатарамі перапрацоўкі свядомасці людзей у духу соцыялізма.

Будзьце на перадавых пазіцыях барацьбітоў за бяскласавае соцыялістычнае грамадства. (Бурныя апладысменты).

МЕСЯЧНІК *ТОМ'У ВОПЫТАЎ*

КАЛГАСНЫХ І БРЫГАДНЫХ ПАРТОРГАЎ

ЯК Я АРГАНІЗАВАЎ РАБОТУ З КАЛГАСНІКАМІ

*КАБАЧЭЎСКІ *), парторг калгаса „Чырвоны пуцілавец", Сенненскага раёна*

З пачатку сваёй работы я яшчэ не разумеў як спалучыць абавязкі старшыні калгаса і парторга. Але пры дапамозе палітаддзела я ў першую чаргу стаў праводзіць партыйна-масавую работу.

Кожныя два дні праводжу нарады брыгадзіраў, дзе падводзім вынікі работы за дзень і намячаем заданні на два дні. На гэтых нарадах абмяркоўваем пытанні прэміравання лепшых калгаснікаў. На нарадах, калі выпрацоўваем заданні, самі калгаснікі уносяць каштоўныя прапановы. Напрыклад, калгаснік **Майсееў** унёс прапанову аб тым, каб жаць і касіць ячмень ноччу, а жыта днём. Гэта прапанова была рэалізавана.

Па выпуску штодзёнак у брыгадах працуе лепшы калгасны актыў — **Міклушова, Кулік, Лавіцкі, Трыбуль** і інш.

За нядобрасумленныя адносіны да працы мы практыкуем грамадскае ганьбаванне. Калі, напрыклад, калгаснік **Аўсюкевіч** атрымаў грамадскае ганьбаванне за спазненне на работу, ён даў абяцанне быць прыкладным у рабоце. І сваё абяцанне выканаў.

Праўленне калгасаў выпісвае 60 экземпляраў газет для прэміравання лепшых ударнікаў.

Нарады калгаснага актыва мы праводзім па брыгадах або па галінах работы, напрыклад, асобна працуючых на жнеярках, звеннявых брыгад па ільну. Арганізавалі кантрольныя пасты па ўсіх пунях, таках, дзе складзен хлеб, сена і т. д. Усяго актыва ў калгасе 75 чалавек, з іх 44 чал. мы рыхтуем арганізаваць у групу спачуваючых. [illegible] і знатнейшыя людзі калга[illegible] — **Кабачэўскі Сідар, Міклушэўскі, Панажовіч Соня, Дубавец** і інш.

Калгас арганізаваў аграхату-лабараторыю, якая вельмі добра арганізоўвае сваю работу.

Я кожны дзень бываю ў брыгадах, правяраю іх работу, даю заданні асобным актывістам па масавай рабоце, ведаю калгаснікаў не толькі па прозвішчу, але па адносінах да працы і настрою. Гэта дапамагае мне ў рабоце.

*) **Тав. Кабачэўскі—член ЦК КП(б)Б.**

АГЛЯД ДРУКУ

ПА-БАЯВОМУ ПРАВЯДЗЕМ ПАДРЫХТОЎКУ ДА З'ЕЗДА РАБСЕЛЬКОРАЎ

РАЗНАВІДНАСЦІ БЮРАКРАТЫЧНЫХ АДНОСІН ДА ПІСЕМ ПРАЦОЎНЫХ

„КАЛГАСНІК МАЗЫРШЧЫНЫ"

Мазыр — адзін з тых раёнаў адкуль у цэнтральныя арганізацыі ў вялікай колькасці паступаюць скаргі працоўных. Шмат рознастайных скаргаў паступае ў рэдакцыю «Звязды». Часамі «скаргнікі» проста ўказваюць: «Пісалі ў раённую газету — не дапамагалі».

«Калгаснік Мазыршчыны», як відаць, сам адчувае, што справа рэагавання на пісьмы працоўных у яго абстаіць дрэнна.

Час ад часу ён разражаецца папрокамі па адрасу раённых арганізацый.

«Шмат пісем рэдакцыя «Калгасніка Мазыршчыны» пасылае ў адпаведныя арганізацыі на расследванне і прыняцце мер. Пасланыя заметкі вельмі часта зусім губляюцца ў моры бюракратычных папер устаноў, або праляжваюць у іх цэлымі месяцамі. І толькі пасля адпаведнага нажыму рэдакцыі бюракраты прысылаюць канцылярскія адказы: «заметка правільная» або «факты пацвердзіліся» і кропка. («Калгаснік Мазыршчыны» № 574).

Праз дэкаду газета зноў скардзіцца, што

...«рэагаванне міліцыі за апошні час значна пагоршылася. За апошнія два месяцы накіравана ў міліцыю больш 20 пісем; адказы атрыманы толькі на 2 пісьмы» («Калгаснік Мазыршчыны» № 580).

І так, паводле заявы самой газеты, **па-першае,** шмат пісем зусім губляюцца і, **па-другое,** за апошні час справа не толькі не палепшылася, але нават пагоршылася.

Мы не будзем зараз спыняцца на злачынных адносінах да пісем розных устаноў (у даным выпадку даўно пара «Калгасніку Мазыршчыны» перайсці ад слоў да справы і паставіць пытанне аб прыцягненні да адказнасці злосных сабатажнікаў). Мы хочам звярнуць ўвагу «Калгасніка Мазыршчыны» на памылкі самой газеты. Няхай не здзіўляецца рэдакцыя «К. М.», калі мы скажам, што **яна сама задае тон пагардлівага падыходу да пісьмаў працоўных.**

Да недаўняга часу пісьмам працоўных пад рубрыкай «лісты рабселькораў» адводзілася месца выключна на апошняй старонцы, ля аб'яўленняў і «аўтарытэтнага» подпісу рэдактара. За апошні час пісьмы працоўных нарэшце атрымалі доступ на другую і трэцюю старонку. Аднак справа па сутнасці не змянілася. Як і раней, рэдакцыя не працуе з пісьмом. **У практыцы «Калгасніка Мазыршчыны» яшчэ не было выпадку (хоць магчымасць прадстаўлялася не раз), каб газета ўзняла пісьмо калгасніка на прынцыповую вышыню, зрабіла яго гвоздом нумара, калі трэба напісала на падставе яго перадавы.** Незалежна ад яго зместу пісьмо калгасніка адносіцца ў рубрыку «пісьма працоўных» і тут па рабіваецца, — бо як правіла мы не бачым далей ніякіх прызнакаў, гаворачых аб тым, каб скаргі працоўных атрымалі задавальненне. Нават аддзельчык «па слядах рабселькораўскіх пісем», які раней давала газета, за апошні час з'яўляецца ўсё радзей.

«Калгаснік Мазыршчыны» не верна разумее свае абавязкі ў адносінах пісем. Тут яна праяўляе наўрад ці менш бюракратызма, чым іншыя мазырскія арганізацыі, на якія наракае газета. Накіраваць пісьмо ў адпаведныя арганізацыі, а потым час ад часу пасылаць «напамінак» — вось функцыя, якую сабе прысвоіла газета. Хіба ўсе пісьмы трэба пасылаць на расследванне? Калі-б «К. М.» быў цесна звязан з масамі, калі-б ён сапраўды хварэў душой за пісьмо, ён знайшоў-бы дзесяткі спосабаў, каб самому, мінуючы ўсякую перапіску ў прараканні з «адпаведнымі арганізацыямі», вырашыць добрую палавіну паступаючых скаргаў.

Возьмем, напрыклад, пісьмы ад 2 ліпеня. Тут калгасніца калгаса «Першае мая» піша, што сельсовет забраў з лесу яе пчолы, палічыўшы што яны належаць аднаасобніку Ціхіні, які злосна сабатуе свае абавязацельствы перад дзяржавай. Ужо больш двух месяцаў прайшло з таго часу, як было даказана, што пчолы належаць калгасніцы, а не аднаасобніку Ціхіні.

Аднак сельсовет ніяк не збярэцца вярнуць пацярпеўшай пчолы.

Хіба не магла рэдакцыя «К. М.» замест таго, каб пасылаць гэта пісьмо ў «адпаведныя арганізацыі» для прыняцця мер, узяць тэлефонную трубку і **дагаварыцца са старшынёй сельсовета,** каб пчолы неадкладна былі вернуты па прыналежнасці, а назаўтра праверыць выкананне. Хіба недастатковы аўтарытэт у раённай газеты, каб узздзейнічаць непасрэдна на старшыню сельсовета.

Або возьмем пісьмо калгасніка ад 4 жніўня. Яно гаворыць аб тым, што брыгадзір 2-й брыгады калгаса «Комінтэрн» не вядзе ўчоту працадзён, не гледзячы на неаднаразовыя просьбы калгаснікаў узяцца за гэту справу. **Хіба не магла-б і ў даным выпадку рэдакцыя дагаварыцца з старшынёй, або яшчэ лепш — выехаць на месца, правесці сход у калгасе, абгаварыць пытанне аб паступку брыгадзіра?**

Хіба грамадскае ўздзеянне, каб давесці да ведама мас аб памылках ў рабоце менш дзейнічае, чым пакаранне, ўжываемае суддзёй?

Такія скаргі, якія пры вядомай сувязі з масамі газета магла-б лёгка вырашаць сама, складаюць і газеце вялікую частку.

Рэдакцыя «Калгасніка Мазыршчыны» лічыць, што раз пісьмо трэба расследваць, дык гэта справа толькі следчага ці міліцыянера.

Але перадавыя газеты, якія ўмеюць хутка і чула рэагаваць на скаргі працоўных, правільна робяць, калі прыцягваюць да гэтай справы правераных рабселькораў, рэдкалегіі насценных газет.

Зразумела, усё гэта не азначае, што пракурора, міліцыю ці райза рэдакцыя можа аслабаніць ад абавязку займацца пісьмамі калгаснікаў, якія паступаюць у друк.

Ёсць пісьмы, якімі ў абавязковым парадку павінна заняцца тая ці іншая ўстанова або арганізацыя, і тым больш рэдакцыя павінна дабівацца ад іх хуткага рэагавання на гэтыя пісьмы; гэтым менш яна будзе загружаць іх справамі, якія можа вырашыць сама ў парадку арганізацыйна-масавай работы.

ЧАМУ ГОМЕЛЬСКІ РАЕН АДСТАЕ У КАЛЕКТЫВІЗАЦЫІ

(Ад карэсп. «Звязды»).

У сваіх неаднаразовых рашэннях партыя адзначыла, што шляхі далейшай калектывізацыі вёскі ляжаць праз арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаванне існуючых калгасаў. Гэта асноўная, галоўная ўмова. Зусім зразумела, што большэвізацыя калгасаў і заможнае жыццё калгаснікаў не прыходзіць само па сабе, яно здабываецца ў абвостранай барацьбе з астаткамі разгромленых класавых ворагаў.

У штодзённай клапатлівай рабоце па перавыхоўванню калгаснікаў у работнікаў соцыялістычнай вытворчасці мы ніколі не адмаўляліся ад таго, што калгасам неабходна ствараць больш спрыяльныя ўмовы. Наша дзяржава ўвесь час аказвае матэрыяльную дапамогу, прадстаўляе шэраг прывілеяў калгасам і калгаснікам. Усё гэта накіравана на тое, каб замацаваць новы соцыялістычны лад у вёсцы, каб усяляк стымуляваць далейшую калектывізацыю. Вось гэтыя важнейшыя ўказанні партыі некаторыя работнікі Гомельскага горсовета, рад старшынь сельсоветаў забылі, або наўмысля не хочуць выконваць.

Прывядзем факты.

Жгунскі сельсовет (старшыня тав. **Рымкевіч).** Між іншым гэты сельсовет лічыцца ў раёне адным з лепшых, перадавым, яго старшыня некалькі раз прэміраваўся горсоветам.

На тэрыторыі совета два калгасы «Перамога № 2» і «Чырвоны маяк». Калгас «Перамога № 2» мае 24 гаспадаркі з 40 працаздольнымі калгаснікамі. З іх 16 мужчын. І вось гэтаму калгасу даводзяць 460 га пахаці, 93,83 га пералог і 199 га сенажаці. Так што на кожны калгасны двор прыпадае 19 га пахаці і 8 га сенажаці. Ці не ясна, што калгасу не пад сілу столькі апрацаваць зямлі. У мінулым годзе горсовет давёў план азімай сяўбы 100 га, калгас з сіл выбіўся, засеяў толькі 80,5 га. Прышлося сеяць без гною, бо гною не было. Толькі нязначную частку засеялі пад бульбянік. Зразумела, што ўраджай азімых аказаўся надзвычай нізкім—прыкладна, каля 19 пудоў з га сабралі. Пасля ўборкі і абмалоту ўраджаю 1934 г. атрымалі 29 тон. Гэтага хопіць на хлебапастаўкі дзяржаве, натураплату МТС, харчовыя пазыкі. Каб абсеменіць азімы клін (па плану гарза 115 га), не хапае каля 2 тон. А калгаснікам на працадні няма ніводнага грама збожжавых культур.

Тут нельга абвінавачваць калгаснікаў або праўленне ў дрэннай рабоце кіраўніцтва калгасам. Не. Наадварот, добрасумленна працуюць калгаснікі, няма прагулаў. Толькі галаваццяпскае планаванне гарза прывяло да такога становішча ў калгасе. Пяць месяцаў таму палітаддзел узняў пытанне аб адрэзцы зямлі ў калгасе, аставіць яму пасільную норму, каб ён змог угнаіць і добра апрацаваць. І гэта да сёнешняга дня не вырашана. На днях пачынаецца азімая сяўба і з калгасам паўторыцца мінулагодняя гісторыя. Што, гэта не кампраметацыя калгаса ў вачах аднаасобнікаў? Гэта ўсё грае на руку кулацкім элементам.

Гэта яшчэ не ўсё. Пакажам, як адносяцца да калгаса і аднаасобнікаў у гэтым сельсовеце.

Пры агульным плане па кантрактацыі сена дзяржаве па сельсовету (31 тона), калгас павінен здаць з 190 га сенажаці 20 тон, а аднаасобнікі з такой-жа плошчы сенажаці здаюць толькі 11 тон. І так калгас, здаўшы дзяржаве 20 тон сена, не можа раздаваць калгаснікам ніводнага кілограма сена для ўтрымання іх кароў, а многія аднаасобнікі спекуліруюць сенам. Цікава палітыка гарфа (заг. Маянц). Аднаасобнік-рахункавод сельсовета мае 2,5 га зямлі, каня і карову, а калгасніца Жаўнова Параска мае 0,18 га гароду і цялё ў парадку надзялення; плоціць падатку 29 руб. Альбо аднаасобнік Андрэй Тарасевіч. Ён мае звыш 3 га зямлі, каня і карову; плоціць падатку 20 руб. 30 кап., а брыгадзір калгаса, у мінулым батрак, мае 0,4 га гароду і цёлку; плоціць — 29 руб. Каля 40 гаспадарак аднаасобнікаў плоціць падатку менш калгаснікаў і 85 гаспадарак пад відам бядняцкіх (з іх, безумоўна, большая частка серадняцкіх гаспадарак) зусім аслабанены ад сельгаспадатку.

У гэтым сельсовеце многа людзей працуе на фабрыцы ў Добрушы. Калі сям'я рабочага знаходзіцца і працуе ў калгасе, то рабочы сам час ад часу свае выхадныя дні аддае калгасу, ён павінен здаваць мяса, малако. А калі такі самы рабочы мае сваю аднаасобную гаспадарку, ён аслабанён ад усяго.

Так у сельсовеце пры поўным падтрыманні горсовета ўмацоўваюць калгас і стымуліруюць далейшую калектывізацыю. Вось рэзультаты. Сельсовет калектывізаван на 19 проц. пры агульнараённым выкананні 40 проц.

Жгунскі сельсовет — не выключэнне ў раёне.

У Пахлюбскім сельсовеце заданне па вывазцы торфу 1540 тон. Сельсовет, на ўсякі «пажарны» выпадак, ад сябе дадаў яшчэ 200 тон і разверстаў на кожнага каня калгаснага і аднаасобніцкага пароўну — па 3,4 тоны. Калгас даведзены яму пераўвялічаны план выканаў, а аднаасобнікі не выканалі. Але затое сельсовет за кошт калгаса рапартаваў аб выкананні плана па ўсяму сельсовету. Можна было-б прывесці яшчэ рад фактаў такога зместу (мы стараліся выбраць самыя характэрныя).

Як у раёне вядуць барацьбу з кулацкімі недабіткамі, характарызуе тое, што па ўсяму раёну выяўлен і абкладзен у індывідуальным парадку адзін толькі кулак. Іх ёсць, безумоўна, больш. Але ў некаторых кіраўнікоў раёна няма належнай большэвіцкай пільнасці.

Калі да прыведзеных фактаў дадаць, што па раду калгасаў не зжыты метады адміністравання, масавыя нічым не абгрунтаваныя штрафы, замест вытворчай работы выключэнне з калгасаў (калгасы «Большэвік», «Ударнік», «Новыкі», «Інтэрнацыянал»), то стане ясным прычына нізкага процанта калектывізацыі ў раёне.

ПАЛЯШЧУК, Г. ВАКСМАН.

СЫТУЮ ЗІМОЎКУ—ЖЫВЁЛЕ

ЗМАГАЦЦА ЗА КАРМОВЫ ПЛАН, ЯК ЗА ПАСЕЎНЫ

ЧЭРЫКАЎШЧЫНА Ў БАРАЦЬБЕ ЗА СІЛАС

На вопыце мінулага года, калі былі затоплены прысожскія сенажаці Чэрыкаўскага раёна, рад калгасаў пераканаўся якім вялікім фактарам у кармовым балансе з'яўляецца сілас.

Калгасы «Ленінскі шлях», «Труд Ленина» і іншыя, якія выканалі летась планы сіласавання на 200-300 проц., вывелі вясной жывёлу ў сярэдняй упітанасці, не гледзячы на тое, што сена ў іх хапіла толькі на 1-2 месяцы.

Улічыўшы ўрок мінулага года, партыйная арганізацыя, пачынаючы ўжо з самага заканчэння сяўбы і пачатку прапolкі, разгарнула барацьбу за сілас. У гэту справу былі ўцягнуты ўсе 109 калгасаў раёна.

Што мы сіласавалі?

Сіласных культур раён пасеяў мала. Чакаць паспявання гэтых сіласных культур, як і бульбоўніка, значыла-б адцягнуць сіласаванне да канца жніўня. Гэта-б не дало магчымасці скарыстаць рэсурсы сіласнай масы.

Для сіласу мы скарыстоўвалі ўсё што можна, пачынаючы ад свірэпкі, балотнай асакі і канчаючы «петушкамі» і лопухам. Ужо ў пачатку чэрвеня барацьба за сілас у раёне ператварылася літаральна ў паход калгасаў за стварэнне дадатковых кармовых рэсурсаў.

Калгас «Гігант», Рэчыцкага сельсовета, яшчэ ў апошніх лічбах мая заклаў 30 тон сіласнай масы і да 20 чэрвеня выканаў свой гадавы план сіласавання. У гэтым калгасе пабудавана новая сілосная вежа, якая будзе запоўнена сіласнай масай у бліжэйшы час.

Адзін з буйнейшых калгасаў раёна — «Чырвоны Кастрычнік», Вепринскага сельсовета — план сіласавання выканаў на 230 проц. (між іншым у гэтым калгасе 300 га сенажаці) і яшчэ столькі-ж засіласуе ў бліжэйшы час. Гэты калгас не з'яўляецца выключэннем у раёне. Калгасы **«Большэвік», імя Сталіна, «Штурмавік»,** Вішакоўскага сельсовета, якія ў мінулыя гады не сіласавалі, у гэтым годзе ўжо выканалі свае планы сіласавання.

Пры ўсім гэтым асаблівая ўвага была звернута на якасць сіласавання, бо вопыт мінулага года паказаў, што ад якасці закладкі масы залежыць якасць самога сіласу, як корму.

План сіласавання па раёну выканан на 90 проц. Даведзены Наркамземам план сіласавання будзе не толькі выканан, але і перавыканан. Райком партыі яшчэ ў чэрвені вынес рашэнне аб павелічэнні наркамзэмаўскага плана сіласавання на 200 проц. У два разы павялічаныя планы былі спушчаны кожнаму калгасу.

Зразумела, што не толькі сіласам мы будзем вырашаць кармовую базу раёна. **Мы захавалі другі ўкос і зараз прыступаем да разгортвання масавай уборкі сена другога ўкосу.**

Рад калгасаў (імя Калініна, Гліпскага сельсовета, і інш.) **акрамя сіласу загатовілі галінкавы сухі корм. Гэты вопыт яшчэ намі не перанесен ва ўсе калгасы раёна. Аднак, ён паказвае аб невычэрпальных кармовых рэсурсах, якія маюцца ў раёне.**

Для нашага раёна, як жывёлагадоўчага, пытанне стварэння кармовай базы для жывёлагадоўлі мае выключнае значэнне. Вось чаму дасягнутым нельга задаволіцца. Мы ў гэтым годзе паставілі шмат насеннікаў канюшыны.

Высокі ўраджай гэтага году ў нашым раёне і ільготы калгасам, якія маюць жывёлагадоўчыя фермы, даюць магчымасць значна павялічыць колькасць канцэнтраваных кармоў.

Чарговая задача партарганізацыі—прыступіць да прывядзення ў парадак натуральных сенажацей, асваення новых, каб стварыць моцную кармовую базу ў раёне і сунуць уперад справу жывёлагадоўлі.

Сакратар Чэрыкаўскага РК КП(б)Б **КАЦ.**

САБАТАЖНІКІ СІЛАСАВАННЯ У ВІЦЕБСКУ НЕ АТРЫМЛІВАЮЦЬ АДПОРУ

ВІЦЕБСК. (Па тэлефону ад карэспандэнта «Звязды»)

Ураджай сена ў гэтым годзе значна ніжэй леташняга. Гэта абавязала раённыя арганізацыі аддаць максімум увагі сіласаванню — рашаючаму рычагу ў забеспячэнні ўзрастаючага стада кармамі.

На справе-ж мы маем адваротнае. План сіласавання — пад яўнай пагрозай зрыву. Два тыдні ў зводцы гарзямаддзела нязменна стаіць лічба — 23 проц. Яна лепш за ўсё сведчыць, як раённыя арганізацыі змагаюцца за кармовую базу.

Прасочым на прыкладзе асобных калгасаў і сельсоветаў.

Калгас «1 мая», Старасельскага сельсовета, павінен засіласаваць 270 тон, а засіласаваў толькі 9 тон, бо старшыня калгаса тав. Самажнёў уключыў сіласаванне ў самую апошнюю чаргу праводзімых ім сельска-гаспадарчых работ. І таму не дзіва, што сілосная вежа на 150 тон запоўнена вадой, і што засеяны [illegible] вежы сланечнік, прыклад на 1,5 гектара, ужо пачынае псавацца.

Не лепш і ў іншых калгасах Старасельскага сельсовета. Па ўсяму сельсовету замест 902 тон засіласавана толькі 39 тон. Старшыня сельсовета тав. Белы займацца сіласаваннем лічыць непатрэбным.

Такое-ж становішча і ў Бараўлянскім сельсовеце. Калгас «Расцвет», якому трэба засіласаваць 200 з лішнім тон, да сіласавання яшчэ нават не прыступіў.

Пагражаючае становішча і ў іншых калгасах гэтага сельсовета.

Паўнейшая недаацэнка сіласавання мае месца ў Нікалаеўскім сельсовеце, дзе, да рэчы, знаходзяцца ўпаўнаважаны гаркома партыі і горсовета тав. Галеўскі, 8 чалавек з шэфствуючага над сельсоветам шчаціна-шчотачнага камбіната і аграном Валасенка. Маючы такую сілу, гэты сельсовет павінен быў быць прыкладным у барацьбе за стварэнне кармовай базы. Але ў сапраўднасці ён займае адно з апошніх месц. Нікалаеўскі сельсовет выканаў план сіласавання на 9,3 проц. Замест тысячы тон засіласавана толькі 63 тоны.

Як на ўсе гэтыя бясчынствы, якія мяжуюць з сабатажам сіласавання, рэагуюць гарадскія арганізацыі?

Гарадскі камітэт партыі 14 жніўня вынес пастанову. Ацэнка становішча сіласавання ў раёне даецца правільная — выключна дрэннае выкананне плана сіласавання, пагражаючае зрывам. **Аднак, вывады не адпавядаюць ацэнцы.** Так, напрыклад наступны пункт пастановы гаворыць:

«За зрыў плана сіласавання старшыням Старасельскага сельсовета тав. Беламу і Віцебскага сельсовета тав. Гаравецу абвясціць вымову».

Гэта значыць, што да неаднаразовых вымоў, якія мае тав. Белы, дабавілася яшчэ адна, якая яго мала трывожыць.

Ні словам пастанова гаркома не ўпамінае пра гарза і аграномаў. Да таго-ж за рэзалюцыямі не следуюць практычныя меры.

Нічога не гаворыць аб сіласаванні і раённая газета «Віцебскі пролетарый». Яна нават у падборцы аб жывёлагадоўлі («Віцебскі пролетарый» ад 15 жніўня № 185) не сказала ні аднаго слова пра сіласаванне.

Арк. **ЗАРУБЕЖНЫ.**

ХТО НЕ ЗМАГАЕЦЦА ЗА СІЛАС, ТОЙ НЕ ЗМАГАЕЦЦА ЗА КАЛГАСНУЮ ЖЫВЁЛАГАДОЎЛЮ

(Ад слуцкага карэспандэнта «Звязды»).

Для таго, каб забяспечыць жывёлу дастатковай колькасцю кармоў на стойлавы перыяд, калгас «Калектывіст», Іссерскага сельсовета павінен засіласаваць 80 тон. Калгаснікі па-баявому ўзяліся за выкананне плана сіласавання. На сёнешні дзень ужо засіласавана 68 тон, падрыхтавана яма яшчэ на 30 тон, якая будзе запоўнена бульбоўнікам, атавай і інш. сыравінай.

Абмеркавана пытанне аб засіласаванні дадаткова звыш плана 60 тон.

Апрача гэтага брыгадзіры абавязаліся засіласаваць на кожную карову калгасніка да 1,5 тон, скарыстаўшы для гэтага бульбоўнік, бурачнік, капуснік і іншую зеляніну з сядзіб і агародаў калгаснікаў.

Частку калгаснага бульбоўніка калгаснікі рашылі сушыць і звязваць у снапы. Такім чынам будзе добры корм. З асаблівай ахвотай яго ядуць каровы і коні. Такі корм рабілі калгаснікі яшчэ будучы аднаасобнікамі.

Якасць сіласавання добрая.

В. АНЕТ.

АБ ЧЫМ ДУМАЮЦЬ НА МАЗЫРШЧЫНЕ

Калгас «Комінтэрн» — буйнейшы ў Мазыршчыне. Ён мае шмат жывёлы, для забеспячэння якой сакавітымі кармамі трэба засіласаваць не менш 300 тон.

Праўленне калгаса на чале з Харламчуком зусім не думае аб забеспячэнні жывёлы кормам. Сілосная вежа дагэтуль стаіць парожняй. Сланечнік, пасеяны спецыяльна на сілас, пераспеў, а бульбянік пажоўк і гэта ў той час, калі стада калгаса забяспечана грубымі кармамі толькі на 60 проц.

Раённыя арганізацыі добра ведаюць становішча ў калгасе «Комінтэрн», але чамусьці маўчаць.

НІКАДЗІМ.

У калгасе **«Арцёмавец»** (Шахцінскі раён, Азова-Чарнаморскага краю) прыплод 1934 года складае ў першым паўгоддзі 367 галоў.

Маладняк разбіт па ўзросту і полу. Для догляду яго вылучаны спецыяльныя брыгады.

Цёлкі і бычкі прыбаўляюцца ў вазе на 600-800 грам у суткі.

На здымку: кантрольнае ўзважванне бычка «Момент». Ва ўзросце 15 мес. «Момент» важыў 327 клгр. У сярэднім ён прыбаўляецца ў вазе па 800 гр. у суткі.

ЛЕПШЫЯ У РАЁНЕ

Нарадзілася іх 133 — і ўсе, як адзін, рослыя, тлустыя, жвавыя. Вы выбіраеце першага папаўшагася парасёнка і цікавіцеся, калі ён нарадзіўся, ад якой свінаматкі, хто з свінарак за ім наглядае.

Вам паказваюць нумар 24-2 на левым вусе выбранага вамі парасёнка, потым разгортваюць сшытак. Вы чытаеце:

24 — гэта нумар матачнага гнязда, а 2 — парадкавы нумар парасёнка. Парасё нарадзілася 14 сакавіка 1934 года ад свінаматкі «Ражаліхі». Вага яго ў дзень апаросу 1,1 кілаграма, у месячным узросце 4,5 кілаграма, 2-х месячным 11,5 кгр., 3-месячным—23 кілаграмы.

З другога сшытка вы даведваецеся, што гэта парася даглядае свінарка Сокал Тапя, бо за ёй замацавана свінаматка «Ражаліха». Далей вы даведваецеся, што за гадоўлю гэтага парасяці Сокал налічана 8 працадзён: за параджэнне жывым і нармальным —2 працадні, за гадоўлю да 2-х месяцаў і благапалучны адъём—3,5 працадні, за гадоўлю да 4-х месяцаў—2,5 працадні.

Пасля 4-х месячнага ўзросту працадні на ферме калгаса **«СЕЙБІТ», Петрыкоўскага раёна,** налічваюцца ад жывой вагі. За адзін цэнтнер жывой вагі — 10 працадзён або за 10 кілаграмаў 1 працадзень. Акрамя таго свінарка атрымлівае грашовую прэмію: за кожную апарасіўшуюся свінаматку 3 рублі, за кожнага вытадаванага і благапалучна аднятага 2-хмесячнага парасёнка — 1 руб. і за кожны цэнтнер жывой вагі — 1 руб.

На 1 ліпеня па ферме апарасілася ўжо 26 свінаматак. У канцы ліпеня чакаецца апарос астатніх двух. Пяць свінаматак, якія апарасіліся ў сакавіку-красавіку, два месяцы таму назад зноў пакрыты і восенню дадуць другі апарос.

Двайны апарос для фермы калгаса «Сейбіт» — справа не новая. Летась двайны апарос далі 4 свінаматкі. Увесь прыплод быў захаваны.

Сёлета загадчык фермы **т. Беластоцкі** рашыў атрымаць ад трох-чатырох свінаматак зімовы апарос. Можна з упэўненасцю сказаць, што і ўсе парасяты зімовага апаросу будуць выгадаваны. Зарука гэтаму — цёплыя свінарнікі і добры догляд.

Тут спалучаецца асабістая матэрыяльная зацікаўленасць свінарак з іх добрасумленнымі адносінамі да работы. У аснову арганізацыі працы пакладзена **індывідуальная** здзельшчына. На ферме 28 свінаматак, за імі даглядаюць 4 свінаркі — кожная адказвае за 7 свінаматак. Свінарка адказвае за своечасовае пакрыццё свінаматкі, благапалучны апарос яе і правільную гадоўлю парасят. У залежнасці ад гэтага ёй налічваюцца працадні.

Зараз ферма рыхтуецца да зімы. Ідзе рамонт падлог, матачных гнёзд.

Загадчык фермай Беластоцкі прыступіў да складання кармавога плана на 1934-35 год. Паводле плана Наркамзема матачнае стада фермы павінна чамусьці зменшыцца да 20 свінаматак. Але праўленне калгаса рашыла не скарачаць стада свінаматак і ўжо зараз рыхтуе кармы на 28 матак.

Так арганізавана работа на ферме. У раёне гэту ферму зусім правільна лічаць перадавой. **Адно тое, што летась ферма дала калгасу 26 тысяч рублёў даходу,** гаворыць аб многім.

Дрэнна толькі, што прадукцыя фермы рэалізуецца вельмі марудна. Калгасы, якім райземаддзел вызначыў забраць з фермы маладых свінаматак, свядома не прыязджаюць за імі. У рэзультаце 24 маладых свінаматкі кормяцца фермай каля паўгода, у той час, калі ў кармовы баланс 1934 года яны не ўключаліся. Праўленне калгаса некалькі раз ужо ставіла пытанне перад райземаддзелам і МТС, але дарэмна. Яны ўсё абяцаюць прыняць меры, а на наступны дзень забываюць пра сваё абяцанне.

Р. ФРАЛОЎ.

ПІСЬМЫ рабочых і калгаснікаў

САКРАТАРУ КРЫЧАЎСКАГА РК КП(б)Б ТАВ. **КАЗАЧКУ.**

„АДБЫВАЕ" ПАПРАЎЧУЮ РАБОТУ

(ПІСЬМО КАЛГАСНІКАЎ)

Старшынёй калгаса **«Сталінскі прызыў»**, Сакольніцкага сельсовета **(Крычаўскі раён)** працуе былы заможнік **Пяскоўскі Іван.** За шкодніцкую работу ў калгасе «Чырвоны шлях» ён асуджан на год папраўчых работ. Пасля сельсовет яго накіраваў старшынёй нашага калгаса. Аб тым, як дзейнічае Пяскоўскі ў калгасе, гавораць наступныя факты.

Вясною гэтага года ён загадаў брыгадзірам сеяць віку і авёс у гразь, кажучы, што «гэты сорт любіць, каб яго сеялі ў гразь, таму хутчэй скончым пасеўную». У выніку 5 гектараў вікі і аўсу не ўзышло.

За купленую для калгасных агародаў рассаду ён даў 7 пудоў збожжа, а ў расход вывеў 30 пудоў.

Аб вырошчванні маладняка ніхто не думае. На гэта Пяскоўскі адказаў: «У кожнага калгасніка карова маецца і хопіць, а чым больш абагуленых кароў, тым больш трэба здаваць малака дзяржаве».

Пяскоўскі зусім беспадстаўна зняў з калгаснікаў каля 1000 працадзён. Гэта, на яго думку, павысіць вагу працадня. У калгасе не наладжан улік сельска-гаспадарчага інвентара.

У брыгадзе № 2 парасло 69 коп ячменю. Маруднымі тэмпамі ідзе выкананне абавязкаў перад дзяржавай.

Аб гэтым пісалі ў райгазету «Соцыялістычны шлях», але нашых допісаў чамусьці не змяшчаюць.

КЛЯЎСОВА Н., УЛЬЯНАЎ М., ПРАКОФ'ЕЎ В., ЧУМАКОЎ Н., БУРНУСАЎ М., КІРЫЛАЎ І. (усяго 15 подпісаў).

САКРАТАРУ ГЛУСКАГА РК КП(б)Б ТАВ. **КУЗНЯЦОВУ**

ЛУГІН ПРАЦЯГВАЕ ВАРОЖУЮ ДЗЕЙНАСЦЬ

(ПІСЬМО КАЛГАСНІКА)

Брыгадзір калгаса **«Серп і молат»**, Глускага раёна, **ЛУГІН ІГНАТ** за паездку на вяселле і хрэсьбіны прыпісаў сабе 16 працадзён. Гэты-ж брыгадзір займаецца раскрадваннем калгаснага дабра. Ён украў 50 кіло грэчкі і разбазарыў 416 кілаграмаў кармоў. 27 коп жыта згноена з-за нядбайнасці Лугіна.

Не раз аб гэтых шкодніцкіх учынках брыгадзіра Лугіна пісала раённая газета. Справа даходзіла да пракурора, але пракурор адсылаў Лугіна да старшыні калгаса Голуба, з якім Лугін жыве ў згодзе. Такім чынам справа замазана.

Хто-ж спыніць варожую дзейнасць Лугіна?

МАРЦЫНКОВІЧ Т.

СТАРШЫНІ ЦСПСБ ТАВ. **КАВАЛЬЧУКУ**

НІХТО НЕ ДАЎ НА ГЭТА ПРАВА

(ПІСЬМО РАБОЧАГА)

Комсамольскай арганізацыяй завода стандартных дамоў я камандзіраван на вучобу ў КІЖ. Па існуючых правілах для падрыхтоўкі да іспытаў я атрымаў паўтарамесячны адпачынак. На гэтай падставе дырэкцыя завода зняла мяне з усіх відаў снабжэння.

На жнівень месяц бюракраты з заводакіраўніцтва пакінулі мяне без хлеба.

САЛАВЕЙЧЫК.

АД РЭДАКЦЫІ: Звяртаем увагу ЦСПСБ на неабходнасць неадкладнага расследвання пісьма т. Салавейчыка і прыцягнення вінаватых да адказнасці, бо такога зместу пісем «Звязда» ў апошні час атрымлівае многа.

САКРАТАРУ ЧАЎСКАГА РК КП(б)Б ТАВ. **КУЛІКОВУ.**

КУЛАЦКАЕ ЗАСІЛЛЕ У КАЛГАСЕ

(ПІСЬМО СЕЛЬКОРА)

У калгасе **«Сталінскі прызыў»**, Асіноўскага сельсовета, **(Чаўскі раён)** заселі кулакі і іх агенты.

Хто гэта яны? Былы спекулянт **У. Фралоў**, які да 1930 г. гандляваў коньмі, трымаў двух батракоў; **Ж. Карсон** — дачка памешчыка, мела 100 гектараў зямлі; **Шамбалаў А.** — злодзей, у 1933 годзе ўкраў 50 пудоў бульбы; кулацкі агент **Ваўкоў** у час палявых работ утапіў калгасную кабыліцу; **Шамбалаў Мікіта,** якога некалькі раз судзілі за раскрадванне калгаснай маемасці, і зараз расцягвае калгаснае дабро.

Рахункаводам працуе **Сокалаў Якуб,** які меў 30 гектараў зямлі і да ўступлення ў калгас разбазарыў усю сваю маемасць.

Аб гэтым ведаюць сельсовет і раённыя арганізацыі, але мер нiякіх не прымаюць. **А. ЗАХАРЭНКА.**

СТАРШЫНІ БЯРЭЗІНСКАГА РВК ТАВ. **ШКЛЯРУ.**

ЗРЫВАЮЦЬ СЕНАЗАГАТОЎКІ

(ПІСЬМО КАЛГАСНІКА)

Старшыня калгаса **«Чырвоны бераг»**, Мачоскага сельсовета, Бярэзінскага раёна, **ДРАКА П.** пачаў размяркоўваць сена паміж калгаснікамі ў той час, калі калгас яшчэ не выканаў сеназагатовак і не склаў кармовы баланс для абагуленай жывёлы.

Брыгадзір другой брыгады **Рабач** згнаіў 200 пудоў сена.

Каб замазаць сляды, гнілое сена сталі вазіць калгаснікам па дварах, а калі калгаснікі адмаўляліся браць гэта сена, то запужвалі выключэннем з калгаса. **ДРАКАЎ**

ДЫРЭКТАРУ МЕНСКАГА МАЛПРОМТРЭСТА ТАВ. **СЦЕПАНАВУ**

НА КУРСАХ ПЧАЛЯРОЎ АРУДУЕ СЯМЕЙКА КУХАРЭНКІ

(ПІСЬМО КУРСАНТА)

Пры соўгасе «Струч» **(Менскі раён)** арганізаваны 6-месячныя пчалярскія курсы. Работа гэтых курсаў праходзіць дрэнна, бо кіраўнікі **Кухарэнка і Голуб** пачынаўніцку адносяцца да сваёй работы.

Курсанты забяспечваюцца дрэнна. Прадукты, вызначаныя для грамадскага харчавання, разбазарваюцца.

У сталоўцы харчуюцца людзі, якія зусім ніякага дачынення да курсаў не маюць. Загадчык гаспадаркі **Голуб** і пчалярнік **Міндрык** атрымліваюць са сталоўкі пайкі для сваёй сям'і. Штат сталоўкі раздуты. Трымаюць двух повараў, у той час, як аднаму няма чаго рабіць.

Крытыка і самакрытыка адсутнічае. Курсанты баяцца крытыкаваць недахопы, каб іх не выключылі, або каб Кухарэнка не даў дрэнную характарыстыку.

ЛАРКОЎСКІ.

ПА СЛЯДАХ ПІСЕМ

«АРЦЕЛЛЮ «БОЛЬШЭВІК» КІРУЮЦЬ СПЕКУЛЯНТЫ»

Факты, прыведзеныя ў пісьме «Арцеллю «Большэвік» кіруюць спекулянты» («Звязда», № 169, ад 2 жніўня), як паведамляе пракурор Бабруйскага раёна, **поўнасцю пацвердзіліся.**

Старшыня мэблевай фабрыкі Хейман і загадчык сталоўкі **Розенталь** аддадзены пад суд.

«ПАЛЕПШЫЦЬ НАШЫ БЫТАВЫЯ ЎМОВЫ».

На змешчанае ў «Звяздзе» ад 8 жніўня пісьмо «Палепшыць нашы бытавыя ўмовы» Магілеўскі райпрофсовет паведамляе, што факты пацвердзіліся.

З боку райпрофсовета прыняты практычныя меры па паляпшэнню бытавых умоў рабочых нафтаскладу. Профупаўнаважанаму Князеўкер вынесена вымова.

ГНЯЗДО ЗЛАЧЫНЦАЎ.

На змешчанае ў «Звяздзе» ад 9 ліпеня пісьмо «Гняздо злачынцаў» Крупскі РК КП(б)Б паведамляе, што факты ПАЦВЕРДЗІЛІСЯ.

Дырэктару соўгаса **ФРЭЙНДОРФУ** і парторгу Кузьменка аб'яўлена вымова. Старшыня рабачкома Занько зняты з работы.

«ДЗЕ-Ж ТУТ КУЛЬТУРНЫ АДПАЧЫНАК».

ЦСПСБ паведамляе, што факты прыведзеныя ў пісьме адпачываючых пад загалоўкам «Дзе-ж тут культурны адпачынак» («Звязда» № 155 ад 16 ліпеня), ПАЦВЕРДЗІЛІСЯ.

Культработнік плывучага дома адпачынку ПАЛЕЙ з работы зняты. Прыняты меры для паляпшэння санітарнага становішча. Выслана дадатковая колькасць бялізны.

РЫХТАВАЦЦА ДА ЗІМЫ

ВЫКАРЫСТАЦЬ ДОБРУЮ ІНІЦЫЯТЫВУ

Задача заключаецца ў тым, каб зіму сустрэць арганізавана. Тут трэба па-гаспадорску, падзелавому падыйсці да справы.

Змяшчаемыя сёння матэрыялы і, у прыватнасці, дагавор завода «КОМУНАР» з жактам з'яўляюцца прыкладам правільнага падыходу да справы. Заключыць такія гаспадарчыя дагавары (безумоўна, выходзячы са сваіх умоў) і змагацца за іх выкананне неабходна ўсім прадпрыемствам і жактам.

Да гэтага іх абавязвае і ўказанне Наркомцяжпрома, Наркомлегпрома і ЦСПСБ, якое мы друкуем ніжэй.

Жакты павінны пайсці насустрач прадпрыемствам у гэтай справе. Аднaчасова з гэтым паміж самымі прадпрыемствамі павінна быць арганізавана соцыялістычная ўзаемадапамога з тым, каб усе лішкі, усе магчымыя для выкарыстання матэрыялы былі пушчаны ў ход для паспяховага рамонту кватэр.

Асаблівую ўвагу заслугоўвае апошні пункт дагавора. ТРЭБА, КАБ РАМОНТ КВАТЭР, ПРАВОДЗІМЫ ЖАКТАМ, ЛІЧЫЎСЯ ТОЛЬКІ ТАДЫ ЗАКОНЧАНЫМ, КАЛІ ЖЫХАРЫ ПАДПІШУЦЬ АКТ АБ ТЫМ, ШТО РАМОНТ ЗРОБЛЕН ДОБРАЯКАСНА. Гэта павінна быць асноўным пунктам праверкі выканання дагавора.

КАШТОЎНУЮ ІНІЦЫЯТЫВУ ЗАВОДА «КОМУНАР» ЗРОБІМ ЗДАБЫТКАМ УСІХ ФАБРЫК І ЗАВОДАЎ.

ДАГАВОР

Мы, ніжэйпадпісаўшыя: дырэктар машынабудаўнічага завода «Комунар» **Драбушэўскі,** старшыня заўкома **Маслянскі,** старшыня жакта **№ 17 Каліноўскі** і жакта **№ 23 Задкоў,** старшыня горжылсаюза **Трускін,** заключаем гэты дагавор на правядзенне рамонту кватэр рабочых завода «Комунар», пражываючых у гэтых жактах.

ЖАКТЫ АБАВЯЗВАЮЦЦА:

Жакт № 17: Адрамантаваць да **15 кастрычніка 16** кватэр рабочых завода «Комунар».

Жакт № 23: Адрамантаваць да **15 кастрычніка** 12 кватэр. Пры гэтым для старых кадравых рабочых, герояў першай пяцігодкі таварышоў **Задкова, Сепчыка, Зубкоўскага, Гасынкава, Тыліндуса, Максімава, Савіцкай, Р[illegible]ара** і лепшых ударнікаў правесці **афарбоўку падлог, аклейку і пабелку.**

ГОРЖЫЛСАЮЗ АБАВЯЗВАЕЦЦА:

Фінансаваць рамонт кватэр рабочых завода «Комунар» з фонда рэгулявання згодна каштарыса (не вызваляючы жакты ад самастойных укладанняў у гэты рамонт).

Прадаставіць жакту № 23 і 17 для патрэб рамонту гэтых кватэр па 2 тоны вапны кожнаму, штукатурнай дранкі і матэрыял для афарбоўкі.

ЗАВОДАКІРАЎНІЦТВА АБАВЯЗВАЕЦЦА:

Забяспечыць жакты № 23 і 17 неабходнай колькасцю **цвікоў** (з заводскіх рэсурсаў). Прадаставіць у распараджэнне жактаў **транспарт для перавозкі** неабходных матэрыялаў: **гонты, цэглы** і інш (на адлегласці да **75** кіламетраў у адзін канец).

Заводакіраўніцтва і горжылсаюз абавязваюцца прыняць актыўны ўдзел у забеспячэнні жактаў дошкамі для падлог.

Жакты абавязваюцца да вызначанага вышэй тэрміна прадставіць акты, падпісаныя жыхарамі, аб якасці праведзенага рамонту.

Кантроль за ходам рамонту ўскласці на т. **Рубінчыка** (горжылсаюз) і **Зубкоўскага** («Комунар»).

Дырэктар завода **ДРАБУШЭЎСКІ.**
Старшыня заўкома **МАСЛЯНСКІ.**
Старшыня жакта № 23 **ЗАДКОЎ.**
Старшыня жакта № 17 **КАЛІНОЎСКІ.**
Старшыня горжылсаюза **ТРУСКІН.**

ДЫРЭКТАРАМ УСІХ ФАБРЫК І ЗАВОДАЎ, СТАРШЫНЯМ ФАБЗАЎМЯСЦКОМ У, УСІМ СТАРШЫНЯМ ЖАКТАЎ

Завод «Комунар» заключыў гаспадарчы дагавор з ЖАКТ'амі № 17 і 23 па рамонту кватэр рабочых, якія пражываюць у гэтых жактах.

Падтрымліваючы ініцыятыву завода «Комунар» і памянёных вышэй жактаў, прапануем выкарыстаць гэту ініцыятыву і паkласці падобныя дагавары ў аснову сваёй работы па падрыхтоўцы кватэр рабочых да зімы.

Заводам і ЖАКТ'ам арганізаваць паміж сабой соцыялістычную дапамогу.

Упаўнаркамцяжпром **СВІРЫДАЎ.**
Наркамлегпром **БАЛЦІН.**
Наркамлес **РОЗІН.**
Старшыня ЦСПСБ **КАВАЛЬЧУК.**

ТРЫВОЖНЫЯ СІГНАЛЫ СА ШКОЛ

(Агляд рабселькораўскіх пісем)

«Звязда» не раз прыводзіла факты нядбайных і нават злачынных адносін да такой важнай справы, як падрыхтоўка школ да новага навучальнага года. З жніўня ў «Звяздзе» быў змешчан агляд пісем, у якім прыводзіліся падобныя-ж факты.

Між тым, сігналы аб непадрыхтаванасці школ прадаўжаюць прыбываць у рэдакцыю.

◆ Калгас **«Гігант» (Чэрыкаўскі раён) заключыў дагавор на рамонт халобінскай школы. Аднак, акрамя** пабелкі сцен нічога не зрабіў. Для новага інтэрната перавезен зруб і ніякіх больш работ не праводзіцца. Лаўкі валяюцца несправленымі на двары.

Дырэктар школы **Герыловіч** зусім не дбае аб падрыхтоўцы да заняткаў. Больш таго, ён проста разбурае школьную гаспадарку. Шафы з габінетаў Герыловіч перацягнуў сабе на кватэру, а ўсе прылады — прэпараты і рэактывы — пакінуў у школе на падлозе. Мікраскоп ён прадаў райздраву. З-за адсутнасці аховы маемасці з школы была ўкрадзена швейная машына.

Селькор **Жалаў,** які паведамляе аб гэтым, піша таксама, што з-за асабістых спрэчак з настаўнікам **Добрасельскім** Герыловіч не робіць рамонту ў кватэры гэтага настаўніка і дабіўся пераводу яго ў другую школу. З'яўляючыся старшынёй рэвізійнай камісіі калгаса «Большэвік», Герыловіч **пакрыў жульніцкія махінацыі** старшыні калгаса, атрымаўшы за гэта 32 кіло пшаніцы. Ясна, што такі дырэктар не забяспечвае нармальнай работы школы.

◆ У **Новадворскім сельсовеце (Заслаўскі раён), — піша тав. Языковіч,** — школы зусім не рамантуюцца, а дырэктары школ **Шарапа** (пры калгасе «Чырвоны баец») і **Юшкевіч** (бардынская школа) зусім бяздзейнічаюць. Загадчык варашылаўскай школы **Шапілеўскі** замкнуў школу на замок і кудысці паехаў адпачываць.

Кіраўнікі сельсовета **Паляшчук** і **Сініца** благадушнічаюць. Пяць год будуецца **зэтычынская школа,** але яна ўсё яшчэ не пабудавана. Не заканчваецца будаўніцтва і **Гуцянскай польскай школы.** Дагэтуль не выкуплен апал для школ.

Па прыкладу кіраўніцтва сельсовета, адмахваюцца ад школ і старшыні калгасаў.

◆ **Ганькавіцкая пачатковая школа,** Бешанковіцкага раёна, — паведамляе рабкор **В. Ждановіч,** — скарыстоўваецца ў час канікул у якасці заразнай больніцы. На гэты абураючы факт зусім не рэагуе загадчык райана Савіч. А між тым хворых можна было-б размясціць у пустуючых дамах, якія належаць калгасу.

Загадчыкі **загавалінскай, бадынаўскай, бортнікаўскай і усвейскай** школ, не забяспечыўшы рамонту, паехалі ў адпачынак. **Падручнікі** для школ атрыманы **на 15 тыс.** руб., а выкуплена ўсяго **на 2162** руб.

◆ **ТРЫВОЖНЫЯ СІГНАЛЫ** прыходзяць не толькі з пачатковых і сярэдніх школ, але і з **рабфакаў.** Характэрна ў гэтых адносінах пісьмо С. Богуша з Рэчыцы.

Рэчыцкі рабфак пачаў будаўніцтва інтэрната для студэнтаў новага набору. Сродкаў было мала, але нам. наркома асветы тав. **Дунец** абяцаў перавесці некаторую суму. Аднак, грошы не атрыманы і дагэтуль. Ездзіў дырэктар рабфака тав. **Недасекін** ў Менск, але нічога не дабіўся. Так і астаецца інтэрнат недабудаваным.

◆ **ПАВЫШЭННЕ КВАЛІФІКАЦЫІ НАСТАЎНІКА** — важнейшая праблема народнай асветы. Між тым, як паведамляе тав. **Альтман,** вярбоўка курсантаў на завочныя сектары менскіх яўрэйскага і польскага педтэхнікумаў, амаль зрываецца.

Рэчыцкі райана, які, абавязан завербаваць 6 чалавек у яўрэйскі завочны тэхнікум і 4 чал. ў **польскі,** не завербаваў нiводнага. Ніводнага курсанта не завербавана ў **Ушацкім і Магілеўскім раёнах.** Кантрольныя лічбы набору па астатніх раёнах таксама далёка не выкананы.

* * *

Толькі аператыўнае ўмяшанне Наркомасветы і адпаведных райкомаў партыі і райвыканкомаў можа папярэдзіць зрыў навучальнага года. Такое ўмяшанне павінна быць ажыццёўлена неадкладна.

За рубяжом

„ПЛЕБІСЦЫТ" У АЦЭНЦЫ АНГЛІЙСКАГА ДРУКУ

ЛОНДАН, 21 жніўня. (БЕЛТА). Англійскі друк іранічна каментуе рэзультаты германскага «плебісцыта». Некалькі газет падкрэсліваюць, **што Гамбург, дзе Гітлер сказаў адзіную ў часе выбарчай кампаніі прамову, аказаўся, па афіцыяльных даных, адным з тых гарадоў, у якім было падана больш усяго галасоў супроць Гітлера.** Берлінскі карэспандэнт **«Морнінг пост»** паследваў парадам Гебельса даведацца думку многіх рабочых наконт становішча ў Германіі і атрымаў такія адказы, якія Гебельсу не было-б прыемна слухаць. **Адзін з рабочых электрапрамысловасці заявіў, што «плебісцыт» быў «вялікім машэнствам».**

Усе газеты падкрэсліваюць значэнне вялікай колькасці галасоў, пададзеных супроць Гітлера. «Дэйлі экспрэс» указвае, што ў Германіі на чарзе не ліквідацыя апазіцыі, сілы якой будуць усё расці, але ліквідацыя нацыянал-соцыялізма.

Орган компартыі **«Дэйлі уоркер»** заяўляе, **што лік галасоў, паданых супроць Гітлера, быў без сумнення большы,** чым паказваюць афіцыяльныя даныя, бо вельмі добра вядома, што **нацыянал-соцыялісты практыкуюць машэнства для сваіх палітычных мэт.**

„ТАН" АБ ФРАНКА-ПОЛЬСКІХ АДНОСІНАХ

ПАРЫЖ, 20 жніўня. (БЕЛТА). Газета «Тан» у перадавым, прысвечаным франка-польскім адносінам, заяўляе, што рад выказванняў польскага афіцыяльнага друку адносна франка-совецкага супрацоўніцтва, праекта Усходняга пакта і франка-польскіх адносін вымушае «аб'ясніцца з усёй адкрытасцю». Указваючы, што можна толькі вітаць паляпшэнне польска-германскіх адносін, газета піша, што незразумела, аднак, чаму гэта павінна суправаджацца ахаладжэннем франка-польскіх адносін. Заяўляючы, што адносна праекта Усходняга пакта ўзаемадапамогі, які адобран Англіяй і Італіяй і павінен з'явіцца асноўным элементам у сістэме арганізацыі міру на кантыненце, польскі друк выступіў з пазіцыяй, набываючай часамі дзіўныя формы, газета выражае ўпэўненасць, што польскі ўрад зразумее значэнне Усходняга пакта, як прылады безапаснасці і міру.

ПЕРАСЦЯРОГА БЕЛАЭМІГРАНТАМ У ТУРЦЫІ

СТАМБУЛ, 20 жніўня. (БЕЛТА). Дацэнт стамбульскага універсітэта **Джафер** у сваім дакладзе на лінгвістычным кангрэсе спрабаваў даказаць, што рускі народ і руская мова варварскія. Гэта выступленне выклікала ўмяшанне прэзідэнта турэцкай рэспублікі **Мустафа Кемаль пашы.** Турэцкі друк, крануючыся гэтага выступлення, паведамляе, што Джафер звольнен з універсітэта і яму забаронена займацца лінгвістыкай, як азербайджанскаму белаэмігранту, які меў намер скарыстаць трыбуну кангрэса для антысовецкай прапаганды.

Меры, прынятыя супроць Джафера, расцэньваюцца як перасцярога антысовецкім белаэміграцкім элементам.

Кангрэсам атрыманы прывітанні ад т.т. Крэсцінскага, Бубнова і Акадэміі навук СССР.

ФУЧЖОУ НА ВАЕННЫМ СТАНОВІШЧЫ

ТОКІО, 20 жніўня. (БЕЛТА). У сувязі з набліжэннем часцей кітайскай Чырвонай арміі да Сяобеліну ў Фучжоу 18 жніўня зноў аб'яўлена ваеннае становішча.

ВАКОЛ ПАДЗЕЙ У МАНЧЖУРЫІ

ЯПОНСКІЯ АБВІНАВАЧАННІ НЕГРУНТОЎНЫ

НЬЮ-ЁРК, 20 жніўня. (БЕЛТА). Газета «Балтымор сэн» лічыць абвінавачанні СССР з боку Японіі негрунтоўнымі, бо немагчыма, каб совецкі ўрад заахвочваў дзеянні, зніжаючыя прыбытак КУЧ. Абвінавачанні-ж СССР у змове і арышты совецкіх грамадзян, супадаючыя з разрывам перагавораў, выклікаюць у газеты падазрэнні. Ясна, гаворыць «Балтымор сэн» «што Японія хоча мець чыгунку і намерана атрымаць яе. Відавочна яна не схільна яе купляць»

ГРУБЫ НАМЕР ЗВАЛІЦЬ АДКАЗНАСЦЬ ЗА МАГЧЫМЫ ЗАХОП ЧЫГУНКІ

ШАНХАЙ, 20 жніўня. (БЕЛТА). Каментуючы апошнія падзеі ў Манчжурыі, газета «Ханькоу геральд» піша, што японскія паведамленні адносна совецкіх змоў павінны ўспрымацца з надзвычайнай асцярожнасцю, бо яны могуць стварыць яшчэ адну сенсацыйную гісторыю накшталт пахішчэння і забойства Курамота. Японскія абвінавачанні супроць совецкіх служачых КУЧ, указвае газета, з'яўляюцца нічым іншым, як грубым намерам зваліць адказнасць за магчымы захоп дарогі.

«Калі мір на Далёкім Усходзе падвяргаецца небяспецы», піша газета, «то гэта, безумоўна, не віна СССР. СССР заключыў пакты ненападу амаль з усімі суседзямі і зрабіў у Жэневе шмат прапаноў аб усеагульным разбраенні, адхіленыя некаторымі дзяржавамі, якія любяць паказваць пальцам на СССР, як на пагрозу ўсеагульнаму міру».

МІЖНАРОДНАЯ ХРОНІКА

◆ У прысутнасці шматлікіх гледачоў у Осло (Нарвегія) пачаліся спаборніцтвы паміж совецкімі і нарвежскімі рабочымі плаўцамі. Совецкія плаўцы вышлі пераможцамі.

◆ У **Дубліне** (Ірландыя) адкрылася канферэнцыя фашысцкай арганізацыі «Сінярубашачнікаў». Недалёка ад памяшкання канферэнцыі адбылося некалькі сутычак паміж рабочымі і фашыстамі. Рабочыя закідвалі фашыстаў каменнем і збівалі іх палкамі.

◆ У Сэрэсе (Грэцыя) была праведзена 23-гадзінная забастоўка ўсеагульнага пратэсту супроць адстаўкі ад пасады комуністычнага мэра горада. Паліцыя была вымушана адступіць пад націскам дэманстрантаў.

◆ Агенцтва Гавас паведамляе з Белграда, што стратастат Козінса ўначы 19-га жніўня прызямліўся ў раёне Мурока ў Югаславіі. Козінс і яго памочнік здаровы.

◆ Французскі пасол **Лярош** зрабіў прадстаўленне польскаму ўраду ў сувязі з арыштам французскіх дырэктароў «Жырардоўскай мануфактуры». Друкуючы паведамленне, урадавая прэса трымае вызываючы тон, называючы прадстаўленне недапушчальным умяшаннем у судовыя справы.

◆ Праф. **Пікар** (Амерыка) заявіў аб намеры зрабіць новы палёт у стратасферу. У выпадку спрыяльных умоў надвор'я палёт адбудзецца 3 верасня. Пікар не ставіць задачай пабіць рэкорд і мае намер скарыстаць палёт перш за ўсё для вывучэння касмічных праменняў.

НА УСЕБЕЛАРУСКАЙ СПАРТАКІЯДЗЕ

СТОМЯТРОВЫ БЕГ З ПЕРАШКОДАМІ

СОВЕЦКАЯ ДЭЛЕГАЦЫЯ НА МІЖНАРОДНЫ ГЕАГРАФІЧНЫ КАНГРЭС

23 жніўня ў Варшаве адкрываецца міжнародны геаграфічны кангрэс. СССР на кангрэсе будзе прадстаўлен дэлегацыяй у складзе заслужанага дзеяча навукі ганаровага старшыні геаграфічнага таварыства праф. **Шакальскага,** дырэктара навукова-даследчага інстытута геаграфіі МДУ праф. **Баранскага,** дырэктара навукова-выдавецкага інстытута вялікага совецкага атласа свету і прэзідэнта ціхаакіянскага інстытута СССР праф. **Матылёва.**

На кангрэсе будзе агалошан пісьмовы даклад праф. **Отто Юльевіча Шмідта** «Даследванне Арктыкі ў Совецкім Саюзе». Для ілюстрацыі даклада Шмідта адпраўлена вялікая рэльефная карта экспедыцый у Арктыку.

НА БУДАЎНІЦТВЕ МАГІСТРАЛІ МАСКВА-ДАНБАС

ВАЛУЙКІ, 22 жніўня. (БЕЛТА). 21 жніўня ў 10 гадзін 40 мін. раніцы на валуйскім участку будаўніцтва магістралі **Масква-Данбас** зданы ў эксплаатацыю другія шляхі перагону **Валаконаўка-Бібікава.** Першым на ўсім будаўніцтве дарогі ўчастак закончыў пабудову другіх шляхоў. Працягласць валуйскага ўчастка—53 клм. Якасць работ на ўсіх перагонах прызнана высокай. У рэзультаце змякчэння профілю і добрай верхняй пабудовы **прапускная здольнасць шляхоў валуйскага ўчастка павялічваецца на 25 проц.**

ЗА РУБЯЖОМ

АЎСТРЫЙСКІ КАНЦЛЕР ШУШНІГ ПРЫБЫЎ У ІТАЛІЮ

РЫМ, 21 жніўня. (БЕЛТА). Аўстрыйскі канцлер **Шушніг** прыбыў у Фларэнцыю. На вакзале Шушніга сустракалі глава італьянскага ўрада **Мусаліні** і таварыш міністра замежных спраў **Сувіч.**

ПАРЫЖ, 21 жніўня. (БЕЛТА). Паводле вестак французскага друку, тэмай перагавораў паміж **Мусаліні і Шушнігам** з'явіцца пытанне аб абароне аўстрыйскай незалежнасці. Акрамя таго, паводле слоў газет, будзе абгаварвацца пытанне аб павелічэнні ўзброеных сіл Аўстрыі.

РАЗ'ЮШАНАЯ КУЛАЦКАЯ ЗГРАЯ ПАД АЛЕКАЙ СЕЛЬСОВЕТА

У ноч з 12 на 13 жніўня група п'яных у ліку 5 чалавек на чале з старшынёй калгаса «Маладуша», Рэчыцкага раёна, **Васільцом,** сустрэўшы 2 шофераў аўтаатрада—**Кірпічэнка** (член ЛКСМБ) і **Нізаўцова**—накінулася на іх і нанесла рад цяжкіх нажавых ран. Не абмежаваўшыся гэтым, азвярэлая зграя накіравалася да дома, дзе змяшчаўся аўтаатрад, гараж з гаручым і з крыкам «зарэзаць начальніка і падпаліць гараж» кінулася на двор аўтаатрада. Толькі пад пагрозай зброі ўдалося прымусіць злачынцаў пакінуць двор.

Сход аўтаатрада разам з рабочымі дорбудаўніцтва і калгаснікамі, які адбыўся назаўтра, **кваліфікаваў гэта, як акт класавага ворага,** накіраваны на зрыў дарожнага будаўніцтва. Калгаснікі характарызавалі свайго старшыню **Васільца,** як прымазаўшагася кулака, які прывёў калгас да вялікай засмечанасці. Толькі старшыня Нова-Барсуцкага сельсовета **Хамёнак** імкнуўся апраўдаць агентаў класавага ворага. Сам Хамёнак бяздзейнічае і не прымае ніякіх мер да зрыўшчыкаў дорбудаўніцтва — ліпэнцаў.

Здзіўляюць таксама адносіны раённых арганізацый да класава-варожай вылазкі. Прайшло тры дні з таго часу, як паведамілі аб нападзе на работнікаў дарожнага будаўніцтва ў Рэчыцкі РК КП(б)Б, РВК і пракурору, але да гэтага часу меры не прыняты.

ФІЛІПОВІЧ, ДЗЕМЧАНКА.

ПАЛЯВАННЕ НА ВАЎКОЎ НЕ АРГАНІЗАВАНА

НАРОЎЛЯ. (Ад карэспандэнта «Звязды»).

У Нараўлянскім раёне за апошнія тры месяцы ваўкі з'елі каля 100 рабочых коней і столькі-ж маладых жарабят. У адным толькі калгасе «Ударнік» з'едзена ваўкамі 6 рабочых коней.

Чым тлумачыцца такое з'явішча? Перш за ўсё тым, што ў радзе калгасаў нядбайна адносяцца да аховы коней на пасьбішчы. Коней пускаюць ноччу проста на луг, у кусты, і ніхто іх не вартуе.

Па-другое, у раёне зусім не вядзецца барацьба з ваўкамі. У калгаснікаў і аднаасобнікаў ёсць шмат двухствольных і аднаствольных стрэльбаў-пістановак, але іх няма чым зараджаць. Порах, дроб, пістоны ёсць толькі ў краме паляўнічага таварыства і іх прадаюць **толькі** членам т-ва.

Характэрна, што бюро райкома ў сваёй пастанове аб факце знішчэння ваўкамі 6 коней у к-се «Ударнік» нічога не гаворыць аб арганізацыі барацьбы з ваўкамі шляхам правядзення аблаў.

ФРАЛОЎ.

УЛІЧЫЦЬ УРОКІ МІНУЛАГА ГОДА

У гэтым годзе значна раней пачынаюцца ільназагатоўкі. Калгасы Сенненскага і Лёзненскага раёнаў ужо здаюць дзяржаве высокаякаснае ільнавалакно і трасту. У бліжэйшыя дні павінна пачацца здача ільнапрадукцыі дзяржаве калгасамі і аднаасобнікамі ўсіх астатніх ільнаводчых раёнаў.

Як-жа раённыя аддзяленні Заготлён падрыхтаваліся да загатоўкі ільнапрадукцыі?

Па гэтаму пытанню 15-16 жніўня адбылася ўсебеларуская нарада загадчыкаў раённых аддзяленняў Заготлён і райзагаў.

Нарада адзначыла, што ў мінулую загатоўчую кампанію было рад прарываў. Ільназагатоўкі мінулага года зацягнуліся да ліпеня 1934 г. Аднак план быў недавыканан на 3 проц., а па якасці недавыкананне яшчэ большае.

На пасады старшых сартыроўшчыкаў, бухгалтароў і рахункаводаў у радзе раёнаў пралазілі кулацкія агенты, п'яніцы і аферысты. Ва многіх раёнах сістэматычна раскрадваліся і разбазарваліся фонды для стымулявання загатовак. Хлеб не заўсёды пападаў здатчыку.

У падрыхтоўцы да ільназагатовак гэтага года паўтараюцца леташнія памылкі. У большасці ільнаводчых раёнаў райаддзяленні Заготлён яшчэ не падрыхтаваліся да прыёмкі. Склады завалены леташняй прадукцыяй.

Будаўніцтва новых баз Заготільна ў раёнах яшчэ не закончана. У **Мсціслаўлі** база будуецца другі год, ва **Ўваравічах** і **Сіроціне** толькі прыступілі да будаўніцтва.

Кадрамі прыёмшчыкаў і сартыроўшчыкаў раёны ў дастатковай колькасці не забяспечаны. Яшчэ да гэтага часу на мясцах не падабраны бухгальтары, рахункаводы, статыстыкі.

Ні адно раённае аддзяленне да гэтага часу поўнасцю не забяспечана тарай, не хапае гір, нідзе не правераны і не адклейменыя вагі.

Райаддзяленні Заготлён яшчэ не ўзначалілі справы арганізацыі загатовак. **У Суражскім, Талачынскім, Мсціслаўскім** і іншых раёнах не правяраюцца кантрактацыйныя дагаворы па якасці ўборкі і здачы высокаякаснай прадукцыі. У **Суражскім** раёне зусім слаба праходзіць церабленне і рассціл ільну, чым зніжаецца якасць ільнавалакна. У гэтым раёне ў мінулым годзе было сапсавана многа ўраджаю, сотні цэнтнераў разасланага ільну асталося пад снегам.

Адгрузка загатоўленага ільнасемя не арганізавана. У **Горацкім** раёне не адгружана са складаў ні аднаго цэнтнера, у **Бешанковіцкім** загатоўлена 160 тон, а адгружана толькі 10.

На нарадзе была адзначана дрэнная падрыхтоўка ільназаводаў да прыёмкі ільнатрасты. Чатыры ільназаводы ў **Лёзненскім** раёне сустрэлі прыёмку ў зусім недапушчальным становішчы. **Высачанскі ільназавод** яшчэ не адрамантаван, двухтурбінны завод вывеў са строю адзін лакамабіль і будзе працаваць толькі з палавіннай нагрузкай. Не падрыхтаваны да прыёмкі ільназаводы **Бешанковіцкага** і раду іншых раёнаў.

На нарадзе выступіў сакратар ЦК КП(б)Б тав. **Валковіч.** Ён указаў на тое, што апошнія пастановы ЦК ВКП(б) і СНК СССР, ЦК КП(б)Б і СНК БССР аб уборцы і першапачатковай апрацоўцы ільну і канапель павінны з'явіцца праграмай работ усіх загатоўчых арганізацый. Ільназагатоўкі з'яўляюцца такой-жа важнай кампаніяй, як і хлебапастаўкі.

А. Л.

ЯЎРЭЙСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР БССР У ЛЕНІНГРАДЗЕ

(Ад ленінградскага карэспандэнта «Звязды»)

12 жніўня ў памяшканні тэатра Мюзік Холл пачаліся гастролі яўрэйскага Дзяржаўнага тэатра БССР.

Прыехаўшы ў Ленінград у поўным сваім ансамблі, тэатр паказвае чатыры п'есы—«Рэкрут» і «Гаўкі» у пастаноўцы заслужанага артыста рэспублікі М. Ф. Рафальскага; «Грошы» («Вольпонэ»)—у пастаноўцы рэжысера В. Я. Галаўчынера; «Авечая крыніца»—у пастаноўцы заслужанага артыста рэспублікі Л. Літвінова.

15 жніўня пасля трэцяга акта спектакля «Рэкрут» тэатр вітала яўрэйская пралетарская грамадскасць Ленінграда. Выступаўшыя рабочыя розных фабрык і заводаў паказвалі на вялікі творчы рост усяго калектыва тэатра, адзначаючы, што ў сучасны момант Яўрэйскі дзяржаўны тэатр БССР стаіць на першым месцы ўсіх яўрэйскіх тэатраў Совецкага Саюза.

У Ленінградзе тэатральны калектыў разгарнуў масавую грамадскую дзейнасць. Тэатрам арганізаваны вылазкі на фабрыкі і заводы.

16 жніўня тэатр у час абедзенага перапынку выступаў у адным з цэхаў завода «Электрасіла». 17 жніўня было арганізавана выступленне на буйнейшай абутковай фабрыцы Совецкага Саюза — «Скараход».

У плане грамадскай работы вызначаны выступленні на іншых прадпрыемствах Ленінграда.

Гэтымі днямі адбудзецца сустрэча тэатра з тэатральнымі крытыкамі горада.

Тэатр прабудзе ў Ленінградзе да 26 жніўня, пасля чаго выязджае ў Менск, з тым, каб у пачатку верасня пачаць зімовы сезон у сталіцы БССР.

ІЛ. БАРАШКА.

ЗЛАЧЫНСТВА НА АДКАЗНЫМ УЧАСТКУ

Праведзенае абследванне Віцебскай дзяржаўнай інспекцыяй па якасці торфу выявіла, што на радзе торфараспрацовак **Сіроцінскага, Полацкага і Віцебскага раёнаў** ігнаруюць якасныя паказальнікі торфараспрацовак, што ў радзе выпадкаў мяжуе з прамым шкодніцтвам.

У торфарцелі «Дружба» (Сіроцінскі раён) на торфучастку «Каравайніца» балота эксплаатуецца варварскім спосабам. Кар'ераў няма. Замест іх торф здабываецца проста воўчымі ямамі, без усякага тэхнічнага праекту і разлікаў.

Адміністрацыя арцелі не звяртае ўвагі на якасць здабываемага торфу. Замест таго каб рэзаць верхні пласт асобна і пусціць яго на падсцілкі, а ніжні скарыстаць на апал, у арцелі верхні і ніжні пласт здабываюцца разам, змешваюцца з падсцілкай выпрацоўкі мінулых год і ў такім выглядзе сушацца і ўкладваюцца ў штабелі. Такім чынам, нават частка добрага торфу (30 проц.) прыводзіцца ў поўную няго дн асць.

Асушыцельная сетка канаў прыведзена ў няго днасць. Магістральная канава ўся зарасла травой, заплыла, завалена торфам і ваду з балота не адводзіць. Торф укладваецца ў пяткі, малыя і вялікія клеткі без захоўвання неабходных тэхнічных правіл (без праззораў, а ў радзе выпадкаў проста звальваецца ў кучы). Штабелюецца торф у вельмі сырым выглядзе. Пры зжыманні пліткі выцякае вада. Складаюцца штабелі проста на выпрацаваных кар'ерах (больш 100 тон). Гэта значыць, загадзя свядома прывесці торф у паўнейшую няго днасць, бо кар'еры ў часе асенніх дажджоў безумоўна будуць затоплены вадой, а разам з імі і торф.

Дзяржаўная інспекцыя забракавала 1500 тон торфу як зусім няго дны для апалу, — здабыты торф арцеллю «Дружба».

Кіраўніцтва арцелі (старшыня **Расін,** яго намеснік **Зенькевіч,** дзесятнік **Зубараў**) свядома праводзяць усю гэту шкодніцкую работу. **Белторфпромсаюз,** ведаючы аб гэтым, не прымаў ніякіх мер. Інспектар — рэвізор Белторфпрамсаюза Каўфман шмат раз быў у арцелі. Ён не толькі не спыніў гэтых агіднасцей, але, наадварот—санкцыянаваў шкодніцкія адносіны да торфздабычы.

АРК. ЗАРУБЕЖНЫ.
М. УЗДЗІН.

АД РЭДАКЦЫІ: Паведамленні брыгады друку аб злачынных адносінах да якасці торфу кіраўнікоў торфарцелі «Дружба», Сіроцінскага раёна, не адзіныя. У рэдакцыю паступае рад пісем з торфарцелі «Гразкі», імя Кагановіча (Гомельскі раён), «Адраджэнне» (Полацкі раён), Бароўская (Віцебскі раён) і інш., якія паведамляюць аб злачынных адносінах да здабычы торфу і яго захавання.

СУШКА ТОРФУ АДСТАЕ

Торфзаводы сістэмы Белторфа на 15 жніўня высушылі 106 тыс. тон машына-фармовачнага торфу, што складае 44,7 проц. здабытай колькасці.

Арцелі Белторфпромсаюза на 15 жніўня высушылі 153.964 тоны — 47 проц. здабытай колькасці.

Торфзаводы Белпапертрэста на 11 жніўня высушылі 74.614 тон — 65 проц. здабытага торфу; у гэтым ліку: торфзавод «Шлях соцыялізма» высушыў 58,5 проц., «1 мая»—43,3, «Закрашынскі мох»—55 і «Войнічы»—42.

Торфзаводы Наркамлегпрома на 10 жніўня высушылі 46.556 тон—54,9 проц. здабытай колькасці. Завод «Чырвоны Октябр» высушыў 53,4 проц., «Чырвоны торфянік» 48,2, «Ленінскі шлях» 57,3, «Звязда» 51,8, «Міханавічы» 44,3 і «Новы мост» 40,3.

Нам. рэдактара А. ДЖЭЛЮК.

Памяшк. БДТ—1. Бел. Дзярж. Тэатр ОПЕРЫ І БАЛЕТА
Мастацкі кіраўн. засл. арт. рэспубл. Гітгарц І. А.
СЕННЯ балет „ЧЫРВОНЫ МАК"
Пачатак роўна ў 8 г. 30 м.
Білеты ў касе тэатра і раб. касе.

Першы Дзяржаўны Тэатр (БДТ—1)
Маст. кір. засл. арт. рэсп. Л. М. ЛІТВІНАЎ
2 верасня 1934 г. Пачатак сезона 1934-35 г.
К. Крапіва
КАНЕЦ ДРУЖБЫ
драма ў 4 дзеях.
Прэміравана на конкурсе БССР
Заяўкі на мэтавыя спектаклі прымаюцца ў тэатры і ў раб. касе.

Кіно „Інтэрнацыянал" Совецкі мастацкі фільм Бенефіс клоуна Жоржа

Кіно „СПАРТАК" Выдатны мастацкі фільм ДЭКАБРЫСТЫ Драма ў 8 частках.

Беларускі дзяржаўны тэатр „Юнага гледача"
АБ'ЯЎЛЯЕ ПРЫЁМ
у дапаможны і акторскі склад
асоб абодвага полу ад 18 да 35 год.
Прыём адбудзецца 25 жніўня у Гомелі ў памяшканні тэатра-цырка;
29 жніўня ў Магілеве ў памяшканні тэатра;
2 верасня ў Віцебску ў тэатры
і 6 верасня ў Менску, (вул. Карла Маркса, 13-15, памяшканне БелТЮГА).
Да іспытаў трэба падрыхтаваць расказ, байку і верш.
Да заявы неабходна прыкласці дакументы аб соцстановішчы, пашпарт, даведку аб адукацыі (не ніжэй сямігодкі) і аб стане здароўя.
Дакументы прымаюцца ва ўказаныя дні і памяшканнях ад 10 гадзін раніцы да 12 гадз. дня.
Даведкі аб прыёмах камісія дае на месцы.
ДЫРЭКЦЫЯ.

Гукавы кіно-тэатр „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА".
Ад 22 жніўня новы гукавы мастацкі фільм вытворчасці Дзяржкіно ПРОМГРУЗІІ
ШАКІР
(РОТО ФАНЭ).
Рэж. Л. ЭСАКІА.
У гал. ролях: Г. М. КІЧУРЫН, К. КАРАЛІШВІЛІ, Б. А. ІРУКЕЛІ.
У праграме: новы гукавы Союзкіножурнал.
Пачатак у 6, 7-30, 9-15 і 11 г. КАСА ад 1 г.
На летняй эстрадзе лепшы ілюзіяніст ПАРЧЫНСКІ
Перамена рэпертуару
АТРАКЦЫЁН ГАМАЎПАВЕТЫ

НАРКАМСНАБ РСФСР „ПОСЫЛГОСТОРГ" Мясницкая, д. 47-131.
ДА ЎВАГІ ШКОЛ, ТЭХНІКУМАЎ, РАБФАКАЎ І ВУ З'аў.
Сектар наглядных дапаможнікаў „ПОСЫЛГОСТОРГ"
ВЫСЫЛАЕ па першаму патрабаванню наступныя НАГЛЯДНЫЯ дапаможнікі
1. Фізічныя прыборы.
2. Мадэлі па анатоміі чалавека і жывёл.
3. Агра і лабараторнае абсталяванне.
4. Дыяпазітывы на плёнцы і шкле па грамадазнаўству, асновах палітэхнізма, эканом. геаграфіі, ахове здароўя, абароне краіны і Чырв. Арміі, сельскай гаспадарцы і інш.
5. Апаратуру для дэманстравання дыяпазітываў, праекцыйныя фанары, аласкопы, кінопраектары, экраны і вузкаплёначныя кіно-перасоўкі.
6. Друкаваныя выданні—макеты—сцяноўкі, плакаты, фота-выстаўкі, партрэты правадыроў і т. д.
Заказы выконваюцца ў 25-дзённы тэрмін з моманту атрымання „Посылгосторг"ам 50 проц. каштоўнасці заказа.
Заказы і грошы накіроўваць па адрасу: Москва, Мясницкая, 47-131—„ПОСЫЛГОСТОРГУ".
Наш разліковы рахунак у Маск. абл. канторы Дзяржбанка № 6757.
Падрабязныя каталогі высылаюцца па атрыманню 20 кап. паштовымі маркамі.

ПРЫЁМ ЗАЯЎ
у садова-гародны інстытут
на факультэты:
пладагародны і інжынерна-тэхналагічны
працягнут да 25-IX. 34 г.
Іспыты з 25-IX. 34 г. па 30-IX—34 г.
Пачатак заняткаў з 1. X. 34 г.
Дырэктар Інстытута Лагуценка.

ДЗІЦЯЧЫЯ САДЫ гор. Менска з 15 жніўня 1934 г.
адкрылі ПРЫЁМ дзяцей дашкольнага ўзросту з 4 да 7 год.
Фабзаўкомы, мясцкомы, групкомы і інш. арганізацыі ПАВІННЫ ПАДАЦЬ Ў ГАРАНА АБ ЗАБРАНІРАВАННІ ЗА ІМІ ПЭЎНАЙ КОЛЬКАСЦІ ДАШКОЛЬНЫХ МЕСЦ.
Заг. Гарана КУЗНЯЦОВА.

ДЗЯРЖЦЫРК
ПРЫБЫЛІ з ЗАГРАНІЦЫ І ВЫСТУПАЮЦЬ
КІТАЙСКАЯ ТРУПА.
Працяг гастролей Бухарскай трупы КАДЫР-ГУЛЯМ
І ўся новая праграма.
ПАЧАТАК у 9 гадзін вечара.
24 жніўня ў 2 гадз. дня РАНІШНІК пры ўдзеле ўсіх артыстаў і па зменшаных цэнах.

Усім загадчыкам районо і старшыням РК саюза працасветы

Рашэннем ВЦСПС ад 13 жніўня г. г. адзначана, што ў большасці раёнаў РСФСР становішча падрыхтоўкі школ да новага навучальнага года застаецца нездавальняючым.

Гэта ацэнка ў поўнай меры адносіцца і да школ БССР. Будаўніцтва і рамонт у большасці раёнаў яшчэ не закончан, школам не створаны яшчэ ўсе ўмовы для далейшай упартай барацьбы па рэалізацыі дырэктыў партыі і ўрада аб школе.

Рашэннем ВЦСПС прапанавана фабзаўмясцкомам сумесна з аддзеламі народнай асветы **з 15 па 25 жніўня правесці дэкаднік агляду гатоўнасці школ да новага навучальнага года.** Гэты дэкаднік павінен быць скарыстан для новага ўздыму спаборніцтва прадпрыемстваў на лепшую падрыхтоўку да вучобы падшэфных школ.

НКасветы БССР і ЦП саюза працасветы, уключаючыся ў дэкаднік агляду, прапануюць усім органам народнай асветы і саюза працасветы неадкладна разгарнуць работу па арганізацыі агляду школ. На дапамогу школе ў баявой сустрэчы вучэбных заняткаў павінны быць мабілізаваны шырокія масы рабочых і калгаснікаў.

У час дэкадніка-агляду патрэбна дабіцца, каб не засталося ні аднаго шэфа без канкрэтнай дапамогі сваёй школе.

5-га верасня г. г. прадставіць НКА і ЦП саюза дакументальны матэрыял на кандыдатаў для прэміравання ва ўсебеларускім конкурсе на лепшую падрыхтоўку школ да вучэбных заняткаў.

Прапануецца ў аснову ўсіх мерапрыемстваў па правядзенню дэкадніка палажыць наступнае:

1. Аказваць дапамогу сіламі асветнікаў для прапрацоўкі рашэння ВЦСПС сярод рабочых і калгаснікаў-шэфаў.
2. Дырэктарам і загадчыкам усіх школ склікаць спецыяльныя бацькоўскія сходы для распрацоўкі дадатковых мерапрыемстваў дапамогі школе ў падрыхтоўцы да вучобы з боку бацькоў і шэфаў.
3. Арганізаваць пры ўдзеле грамадскіх арганізацый, шэфаў, бацькоў і настаўнікаў праверку рэалізацыі ўсіх намечаных мерапрыемстваў па школе ў падрыхтоўцы да новага навучальнага года (школа, шэф, бацькі).
4. Правесці спецыяльнымі брыгадамі з удзелам бацькоў і шэфаў папярэднюю прыёмку гатоўнасці школы да навучальнага года; прыёмку школы камісіяй АНА.

Народны Камісар Асветы ЧАРНУШЭВІЧ
За старшыню ЦП саюза Працасветы ПАРАШЧАНКА.

ПАСТАНОВА

Прэзідыума Менскага горсовета ад 15 жніўня 1934 г.

Праверкай налічэння і ўтрымання падаходнага падатку і культзбору з рабочых і служачых зав. «Комунар» устаноўлен рад буйнейшых скрыўленняў закону па падаходнаму падатку і культзбору.

З рабочых Дзімітрука, Якубоўскага і Нойн вылічаўся падатак, у той час калі іх заработак за студзень падлягаў пад неабкладаемы мінімум. Разам з гэтым устаноўлен рад фактаў перамяншэння ўстаноўленых законам ставак падатку, парушэння ставак у бок павелічэння, гэта значыць аблічэння рабочых завода, складанне няправільнай табліцы ўтрымання і агульнае хаатычнае становішча з утрыманнямі і налічэннем падатку на заводзе.

Прэзідыум Менскага Горсовета ПАСТАНАЎЛЯЕ:

1. За скрыўленне закону аб падаходным падатку і культзборы, за бяздзейнасць і безадказнасць галоўбуха завода «Комунар» Гохмана прыцягнуць да судовай адказнасці.

Прапанаваць горпракурору гэту справу разгледзець у тэрміновым парадку.

2. Прапанаваць дырэкцыі завода «Комунар» прыцягнуць да адміністрацыйнай адказнасці работнікаў цэхаў, вінаватых у няправільным налічэнні і ўзіманні падатку.

3. Папярэдзіць кіраўнікоў і галоўбухгалтараў устаноў, прадпрыемстваў і арцелей г. Менска, што за безадказныя адносіны да правільнасці налічэння і ўзімання падатку з рабочых і служачых—Прэзідыум Менскага Горсовета будзе прыцягваць вінаватых да суровай судовай адказнасці.

Старшыня Менскага Горсовета ЖУКОВІЧ.
Сакратар Горсовета ЗАМЖЫЦКІ.

Чэрыкаўскі дзяржаўны ветэрынарны тэхнікум, які рыхтуе памвэтурачоў
аб'яўляе АСЕННІ НАБОР
на 1 курс у 120 чал.
Тэрмін навучання 3 гады.
Аб астатніх умовах гл. „Звязду" № 171 ад 4 жніўня. Заявы—да 25 жніўня.
Заняткі з новым наборам ва ўсімі курсамі з 1-га верасня.
Дырэктар тэхнікума А. КАЗАК.

ДРУКАРНІ „ЗВЯЗДЫ"
ПАТРЭБН І ВУЧНІ-ЛІНАТЫПІСТЫ
Звяртацца да дырэктара—па адрасу Совецкая, 63, другі паверх

Беларускі дзяржаўны Медінстытут
аб'яўляе
АСЕННІ НАБОР аспірантаў
па наступных тэарэтычных кафедрах: ан... эмбрыёлогіі, мікрабіялогіі, гісталогіі і біялогіі і агульнай гігіены.
Жадаючыя паступіць павінны да 1 верасня г. г. прадставіць заяву з неабходнымі дакументамі па адрасу: г. Менск, Універсітэцкі гарадок, Медінстытут.
Для залічэння неабходна мець урачэбны стаж не менш 3-х год.
Залічаныя аспіранты забяспечваюцца стыпендыяй 200-230 руб. у месяц.
Іспыты для паступаючых 5 верасня г. г.
Дырэкцыя Медінстытута.

Выпускаючы — А. КРУЧКОЎ, ст. карэктар—БЯРОЗАВІК, ст. метранпаж—Н. ПЕРАКЛАДНЕЎ, ст. стэрэатыпёр—Е. КАГАН, ст. друкар З. РУБІН.
Менск, друкарня «Звязды».
Уп. Галоўлітбела № К—3180.